

0722 531 385

646 518 1014

השבוע בקו

ושפחה כחנך:
שמחת התג
כשעוררים ושמעתסן מיוחדים
על ענייני החג
ובמסחר נשאים כעבודת הש"ת
כימי חול המועד
בשלושה 9

ההתלהב

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמודיזן

הלימוד היומי בספרי חסידות

לשבוע הבעש"ט
ספ"ה ק' כתר שם טוב

יום	סימן
ראשון	
שני	עריד"ט
שלישי	יו"ט
רביעי	קמג
חמישי	קמד

גליון מוגדל - חג הסוכות תשפ"ב / גליון קע"ז

דיבורי חסידות

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה

זמן להצמיח כנפים

בסוכות אנו מגלים שאנחנו חלק אלוך ממעל, אנחנו שייכים לעולם אחר. העולם הזה אינו דירת הקבע שלנו, אלא הדביקות בהש"ת

השנה אי אפשר לחיות כך. להיפך, הגילוי הזה בסוכות אומר שבכל השנה אנו מסוגלים להצמיח כנפים ולחיות חיים אחרים, לעבן מיטן אויבערשטן.

להאמין - יותר חשוב

אולם מקשה האדם בצדק: אני לא יודע מה אתה רוצה ממני. אני לא מרגיש את זה: אני אמנם מרגיש פה ושם כמיהה אל משהו גבוה, אבל אם אתה מדבר על 'כנפים שלמים', על התרוממות מוחלטת מהגשמיות ופריחה על הש"ת - אני לא יודע על מה אתה מדבר... אני דווקא מרגיש מאוד משוקע בגשמיות ובטבע. אני מנסה לחפש את הכנפים עלי ולא מוצא אותן...

אומר הש"ת אמת' שאתה לא צריך להרגיש, כי כשאתה מאמין בכך בלי להרגיש, זה עוד יותר חשוב. כי הסוכה היא צל האמונה, ולכן דווקא כשמאמינים בקדושתה בלי להרגיש זאת, יש כאן יותר צלא דמהימנותא.

ובלשון קדשו: "וכתיב למען ידעו דרתיכם' חסר, פירוש, שהוא עדות שלא יתיאשו בני ישראל עצמם באחרית הימים, כמונו היום בשפל המדרגה - עם כל זה צריך איש ישראל להאמין כי בימים אלו יוצא מפילה לאורה. כי לא יוכל איש ישראל להיות נטבע לגמרי בטבע, זהו 'בסוכות הושבתי' כמו שביארתי. ואפשר כי בדורות הללו חביב ביותר לפניו יתברך מצות סוכה - שקראו בוה"ק 'צלא דמהימנותא' - כי הראשונים הרגישו בחלות שם שמים על הסוכה וראו האושפיזין, ואנחנו אין אתנו יודע עד מה. ועם כל זה אנו חסין בצלו כמאמר 'עם עני ודל וחסו בשם ה'". אחר כך ראיתי שגם אמו"ז (החידושי הר"מ) ז"ל אמר כעין דברים אלו, שנקרא עתה יותר צלא דמהימנותא."

וזהו כלל גדול בחיי עבודת הש"ת, בפרט בדורנו - דור העקבים, שכל תכליתו היא אמונה נטולת השגה והרגשה: שכשארם מאמין בהש"ת, בקדושת ישראל, בקדושת התורה והמצוות - זוהי הארה גבוהה יותר מבעת השגה. אנו מוגלים לחשוב שלהיות דבוק בהש"ת זה כשמאיר לנו, כשאנו מרגישים, כשאנו משיגים, אבל בדור העקבים, צריך לדעת שיתכן מאוד שלא תוכל להרגיש ולא תוכל להשיג. אולם יש לך תפקיד גדול יותר: להאמין, כי הדביקות של אמונה היא דביקות חזקה יותר!

וזהו החידוש כאן, שאפשר לחיות חיי רוממות, מנותקים מהטבע, דבוקים בהש"ת, מתוך אמונה גרידא. בלי להרגיש כלל. האמונה כשלעצמה מזינה ומשביעה את הנשמה, ועוד יותר מבהרגשה, ואפשר לשמוח מתוך אמונה יותר מבהרגשה (חשוב להדגיש שלאמין זה לא הפשט שלא צריך לדבר ולחשוב ולחיות את זה. כי אם לא, אזי סתם התעלמות. אמונה פירושה שחושבים ומדברים וחיים את זה, אולם גם בלי הרגשה).

גם אם איני מרגיש כלום, אני מאמין: תקעתי בשופר וגיליתי את הקשר שלי עם הש"ת, עברתי יום כיפור ונתגלה עומק הקשר עד שנתכפרו חטאיי, ועכשיו אני יושב וחוסה בצל ה'. אני לא צריך להרגיש, אני בטוח כך גם בלי זה. אני לא רואה את האושפיזין, אני לא רואה את השמות הקדושים בסוכה, אני לא מרגיש שכל נענוע מגלה אור הש"ת, אני לא מרגיש שכל מילה בתפילה עושה נחת רוח להש"ת, אבל אני יודע שזה כך. אני לא צריך יותר. זו עוצמה אדירה יותר של דביקות בהש"ת שחביבה לפניו מאוד!

חי לו אדם חיים שנעים על ציר הגשמיות. הוא אמנם לומד ומתפלל ומקיים מצוות בהידור, אבל בכללותו הוא חי בעולם של גשמיות. התענוגים שלו גשמיים, האינטרסים שלו גשמיים, השאיפות שלו גשמיות, והמחשבות פחות או יותר מתרכזות בתחומי גשמיות. הוא 'נזכר' מהש"ת פה ושם באופן ארעי. הקביעות שלו במקום אחר.

ואז מגיעים חגי תשרי, והוא מגלה פתאום מקום חדש בנפשו. פתאום מעסיק אותו יותר הרגש במצוה, פתאום הוא רוצה להתפלל יותר, להתחבר יותר אל התקיעות, אל תפילות יום הקדוש, אל ארבעת המינים. חיי נעים קצת יותר על הציר של 'איך יהיה לי עוד קצת שייכות עם הש"ת', מאשר על הציר של 'איך אני לעוד כסף תאוה וכבוד ותענוגים גשמיים'.

זה בדיוק הזמן, שעליו להצמיח כנפים, ולהתרומם מן העולם שבו הוא חי בשנה שעברה, ופשוט לפרוח אל הש"ת. זה הזמן לקלוט שהעובדה שבחודש תשרי הוא חי חיים רוחניים היא לא אקראית, אלא פשוט פתחה צוהר לנשמתו, והיא מעידה שכל השנה ביכולתו לחיות כך.

ואת הכח הזה מקבלים בחג הסוכות!

לפרוח לאבינו שבשמים

כידוע נחלקו חז"ל מהו טעמה של מצות סוכות. התורה הקדושה אומרת 'כי בסוכות הושבתי את בני ישראל', ויש מחז"ל שאומרים שסוכות ממש עשה לנו, ויש שאומרים שאלו ענני הכבוד. ומקשה הש"ת אמת' (תרמ"ד): מילא ענני כבוד, הרי גם הם נפלא, אולם אם סוכות ממש, מה הנס? מה פשר הסוכות האלה?

ומתוך הש"ת אמת' שענין ענני הכבוד והסוכות שהש"ת עשה אז זהו ענין אחד: 'ויש לומר על פי ארם ז"ל 'אמרה תורה צא מדירת קבע ושב בדירת ארעני'. וזהו באמת עיקר החירות שניתן ביציאת מצרים לכל איש ישראל שלא יהי' מוטבע בעניני הטבע. וזהו שכתוב 'בסוכות הושבתי כו' בהוציא אותם' - שהי' נטועה בלבוב בני ישראל לצאת ממאסר הגוף והטבע, להיות בעולם הזה בארעני. כמו שכתוב 'ויסעו מרעמסס סוכתה', שדרשו חז"ל זה על פסוק 'ואשא אתכם על כנפי נשרים' עיין שם - והוא כנ"ל שניתן להם כח להיות למעלה מהטבע להיות להם כנפים שלמים לפרוח בהון לאבינו שבשמים. וכפי מה שמתקיים בכל איש ישראל דירה זו שלא להיות מוטבע בעולם הזה - כך חל עליו שם שמים וסוכת ענני כבוד'.

הסוכות שהש"ת עשה ועושה לנו, הם כנפים לפרוח ולהתעלות מעניני הטבע לאבינו שבשמים. יהודי לא שייך אל הטבע, יהודי שייך לאבינו שבשמים. בסוכות אנו מגלים שאנחנו חלק אלוך ממעל, אנחנו שייכים לעולם אחר. העולם הזה אינו דירת הקבע שלנו, אלא הדביקות בהש"ת. בסוכות אנחנו מקבלים את הכח להתעלות, להתרומם, ולא להיות שקועים בעניני הטבע.

אולם השאלה נשאלת, למה דווקא בסוכות? הרי אנחנו נשמה אלקית כל השנה? התשובה היא: 'ולכן ניתן זה המצוה אחר יום הכיפורים. כי לא בכל עת אנו זוכין לזה, רק להיות פעם אחת בשנה, שבני ישראל מטוהרין, כמו שכתוב 'כפר עליכם כו', אז באין למדרגה זו. אם כן הוא עדות ש'בסוכות הושבתי כו' - מאחר שיש עת שמתקיים. לכן עלינו לטהר עצמינו בכל עידן ועידן לזכות לזה תמיד'. רק עכשיו אחר יום הכיפורים, אנו מגלים שיש לנו כנפים, שאנו לא שייכים לעולם הזה, שאנו כאן בארעיות. אבל זה לא אומר שכל

כתוב:

נקודת החג

מהי פנימיות סוכה? || מהי פנימיות ארבעה מינים? אנה אבקשך | ב

מצוות סוכה

מהי הארת סוכות במערכת המועדים? || עומק ענייני תשרי וחג הסוכות להתבונן | ד

אור מקיף

מהי אור מקיף? || ואיך אנו זוכים בסוכה לאור המקיף? להתבונן | ו

ארבע מינים

מהי ההמשכה המיוחדת של ארבעת המינים? || מה הן כוונות הגנועושים? להתבונן | ח

חבורה

שיחת חברים לכבוד החג || מקיף את ענין השמחה שונות | ט

שמחת הנפש

מהי שמחה? ומה הן הדרכים לקנותה? || פרקי בהירות לזמן שמחתנו שונות | יא

כמותכ תלתא

לקט שאלות הנוגעות בחיי היום יום || מתוך התועדות עם שלשה משפיעים שליט"א שונות | יג

דיבורי חסידות / א | רוח אפנו / ה | דאס חסידישע לעבן / טז

מהי עיקר נקודת החג?

שאלה:

הטירדות הרבות דמיון אשר אפופני ב"ה בימים האחרונים, לא נתנו לי ישוב הדעת כראוי ללמוד מהי מרכז ועיקר נקודת החג. על כן אבקש אם אפשר לקצר בתמצית הדברים מהי הנקודה העיקרית של עבודת החג? עם מה צריך לחיות בחג הסוכות?

תשובה:

א.

זמן שמחתנו

נקודת החג היא כנוסח התפילה - "זמן שמחתנו, זמן של שמחה בהשי"ת."

אין השמחה בחג הסוכות כשמחת כל חג, אלא למעלה הימנה באין ערוך. בדברי חז"ל רואים שסתם 'חג' נאמר על חג הסוכות, כי היא מלשון חגיגה וריקודים. כן נאמר בתורה "ושמחת בחגך", שבעיקר נאמר על חג הסוכות. ובזמן שבית המקדש היה קיים, הרי היה ציווי נוסף "ושמחתם לפני ה' אלקיכם שבעת ימים", כאשר בכל לילה ולילה בבית המקדש היו עורכים שמחה עצומה עד אין לשער בשירה וזמרה ומחולות (ובהמשך יבואר מה השמחה היתירה בבית המקדש דווקא). כמו כן זהו חג שבו אומרים בכל יום הלל השלם, וכל יום ישנם קרבנות חדשים - שזה מרמז על כך שבכל יום יש התחדשות חדשה של שמחת יום טוב.

מה פשר השמחה הלזו? לאחר יום הכיפורים, לאחר שהרתנו מן החטאים, לאחר שזכינו לחזור להשי"ת מן הריחוק הנורא שהיינו שרויים בו - עתה אנו שמחים שזכינו להתקרב להשי"ת.

הדבר הכי טבעי של הנשמה זה הקשר עם השי"ת. כי בן טוב לו להיות עם אביו. כך הנשמה טוב לה להיות עם אביה השי"ת. עכשיו שהנשמה מתגלה ביום כיפור, ומתגלה שהשי"ת הוא "אביכם שבשמים" (משנת אמר רבי עקיבא, סוף מסכת יומא) - מגיע זמן שמחה. הרגשה עצומה של "אשרינו מה טוב חלקנו", הרגשת קירבת השי"ת, הרגשת "ישמח ישראל בעושי בני ציון יגילו במלכם, יהללו שמו במחול בתוף וכינור יזמרו לו, כי רוצה ה' בעמו יפאר עוניהם בישועה".

ב.

מועדי תשרי - מהלך של חידוש הקשר עם השי"ת

ובאמת חג הסוכות הוא אותו ענין שערכנו עד עתה בראש השנה ועשרת ימי תשובה ביום הכיפורים, שהוא התחדשות הקשר עם השי"ת, אלא שבמים שעל"ט זכינו לערוך כל זה בתנועת 'עבודה', לחדש את הקשר מתוך עבודה והתחייבות, ואילו בימים הבעל"ט אנו זוכים לערוך את אותו הענין בעז"ה מתוך תנועת 'שמחה', להיות שמחים ומאושרים בקשר הזה.

ונסכם מה שהיה לנו עד עכשיו בחודש תשרי: בראש השנה נתחדש עצם הקשר בינינו להשי"ת. כי ראש השנה הוא יום התחדשות הבריאה, אשר כולה בשביל ישראל, היינו שכל סיבת הבריאה שהשי"ת חזה את התענוג של עבודת ישראל, וממילא התחדשות הבריאה היא

כתוצאה מהתחדשות הקשר עם כלל ישראל, שהוא על ידי המלכות יתברך בתקיעת שופר. וממילא נתחדשה המלוכה והקשר.

אלא שעדיין לא היה הקשר יכול להתגלות לגמרי, שהרי היו לנו חטאים, שהם סתירה אל הקשר עם השי"ת, כי מציאות החטא היא התנתקות מהשי"ת - על כך נתן לנו השי"ת את **יום הקדוש**, שבו הוא מגלה את עוצם הקשר שלנו עמו, עד שאין חטאינו יכולים לעכב את הקשר, ועד שמגודל עוצם הקשר אף מתכפרים ומיתקנים כל החטאים.

כיון שהתגלה הקשר במלואו עוזו - מגיע עתה חג הסוכות ואנו שמחים עם הקשר שלנו עם השי"ת. אותו קשר שבנינו בראש השנה וגילינו את עומקו ועוצמתו ביום כיפור - עכשיו אנו שמחים בו. כי באמת הביטוי האמיתי של קשר הוא כששמחים בו, כשטוב עם הקשר, כשנעים עם הקשר - וזוהי השמחה שבחג הסוכות.

ג.

שמחת הקשר עם השי"ת שבתורה ובמצוות

אלא שכאן יודגש, שהשמחה בחג הסוכות היא דווקא בתורה ובמצוות. כי באמת על ידי תורה ומצוות זוכים אל הקשר עם השי"ת (עיי' ברמב"ם שהסמיך את השמחה בתורה ובמצוות לשמחת חג הסוכות), ולכן שמחתנו היא בקשר עם השי"ת המתגלה ע"י תורה ומצוות.

ובאמת השמחה בתורה ובמצוות היא ענין עיקרי, עד כדי כך שאמרה תורה בפסוקי התוכחה "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב", וכן מובא שהאר"י הקדוש גילה שזכה לכל השגותיו על ידי השמחה בתורה ובמצוות, כי כל מצוה היתה יקרה בעיניו יותר מכל ממון שבעולם. הרי לך שהשמחה בתורה ובמצוות היא ענין יסודי, לא פחות מקיום התורה והמצוות בפועל.

והסיבה לכך, כי ניתן לקיים את המצוות בשתי דרכים: **האחת** היא מפני הצדק והישר, שהרי הן הן 'הוראות היצרן', שהבורא אמר כיצד לחיות בעולם, והדרך **השניה** היא מפני שהן הן מביאות ומגלות את הקשר והאהבה עם השי"ת, וכנודע ש'מצוה' מלשון 'צוותא', כי המצוות מגלות את אורו יתברך.

ומובן, שהמקיים מצוות כי הן 'הוראות היצרן', אינו שמח בהן. הוא רציני וחרד מאוד, כי נזהר שלא לקלקל ולא לסטות מהוראות היצרן, אבל אין לו שמחה. ובאמת מהות המצוות הן לקשר את האדם להשי"ת, כשמחת חתונה בין ישראל לאביהם שבשמים, ואם כן, הרי אין לך שמחה גדולה מזו, והיה עלינו לרקוד בכל חוט שערה של פעולה הקשורה למצוה כבשמחת חתונה, כי משמעותה היא שיש לנו על ידי פעולה זו קשר עם השי"ת.

כשהיודי מפנים שהשי"ת הקל הגדול האמיתי והנורא רוצה אותו, ומקדש אותו ומתייחד איתו על ידי מצוותיו, כנוסח הברכה "אשר קדשנו - במצוותיו" מלשון קידושין, הרי זה מביא לו שמחה עד אין קץ. כי אין לך פלא גדול מזה שאור אין סוף ברוך הוא מתגלה בקרוצי חומר שפלים, ועד כמה שהמרחק הוא אין קץ, אמנם גם השייכות היא אין קץ, ובאמת אין עוד דברים בעולם שיוכל לשמח את האדם כמו התורה והמצוות.

מה שאין כן כשקיים המצוות אינו בשמחה, גם אם הוא

בשלימות, הרי זה דומה לזוג שהם מכבדים אחד את השני אבל לא קשורים נפשית והרי הם כשכנים גרידא. כי הקשר צריך להתבטא בשמחה, וכאשר אין שמחה, אזי לא רק שאין מתבטא כאן קשר, אלא זה גם פגיעה עמוקה, כי כאשר יש קשר באמת, ולא חיים את הקשר, זה גם פוגע.

ובאמת, כל השנה יש לנו לשמוח כאמור, אלא שכל השנה יש סיבות שאין אנו מרגישים את השמחה בשלימותה, כי הנשמה - אשר היא המרגשת את הקשר עם השי"ת - נסתרת בחומר העולם הזה שנתרבה עם כל החטאים והמסכים המבדילים. אך כשמגיע חודש תשרי ומתחדש הקשר בראש השנה ומתגלה עומקו ביום הכיפורים ומסירים את כל המסכים המבדילים, אזי הנשמה מרגישה את הרגשי הטבעיים, היא מרגישה את הקשר עם השי"ת, היא קולטת שכל התורה והמצוות שמקיימת כל היום הן ביטויים של הקשר עם השי"ת, וכי זה הדבר היחיד בעל הערך בעולם, וכל השאר טפל ומשרת את זה.

ד.

שמחת בית השואבה

באמת, שלימות השמחה בחג הסוכות היתה דווקא בחג הסוכות. וכל כך למה? משום שבבית המקדש יש השראת השכינה, שם מתגלה נשמת ישראל במלוא יופיה, ולכן היא מרגישה את אור השי"ת, והיא שמחה שמחת חלק אלוך ממעל הנפגש עם מקורו אור אין סוף ברוך הוא. וזו היתה שמחת בית השואבה, אשר מי שלא ראה אותה לא שמחה מימיו.

ויתירה מכך, הרי השמחה היתירה בבית המקדש נבעה אף מכפרת העוונות שהיתה בבית המקדש ביתר שאת, על ידי עבודת כהן גדול ושעיר המשתלח וכו', אשר בעוונותיו חסרנו כל אלה. וכפי שבכלל היה בית המקדש מקום של שמחה עצומה, כלשון הכתוב "משוש כל הארץ", והטעם כי בבית המקדש נתכפרו מדי בוקר ומדי ערב מכל החטאים על ידי קרבנות התמידין, ולא לן אדם עם עבירה בידו.

אלא שאף אם אין לנו את אותה השמחה מצד סגולת המקום, עדיין יש לנו אותה מצד סגולת הזמן, וגם קצת מצד סגולת המקום, כי הסוכה היא מקום השראת השכינה.

ובוודאי יש לנו גם אנחנו לינוק מאותה שמחת בית השואבה אשר משם רוח הקודש. כי הדבר פשוט, שאם אמרו חז"ל "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו" אין זה כדי לגרות אותנו גרידא, אלא לומר לנו כי השמחה הגדולה ביותר היא שמחה זו ועלינו לחתור להגיע אליה. **ומה שמחה זו?** ניסוך המים התחתונים על גבי המזבח, שפשר הדבר הוא התקרבות התחתון להשי"ת.

ולסיים יש להוסיף, כי עבודת השמחה בחג הסוכות מסוגלת להמשיך שמחה לכל השנה, כמובא בספיה"ק, כי המועדים משפיעים לכל השנה (כנוסח הברכה "הביאנו ה' אלקינו את ברכת מועדיך") ובפרט מועדי תשרי שהם שורש כל השנה. לכן באתערוות דלתתא של שמחת החג, נזכה לאתערוות דלעילא לשמוח כל השנה בקשר שלנו עם השי"ת שבע"י תורה ומצוות. וכמה שנשקיע בימים אלו להסתובב בהרגשת שמחה ואושר, ולהשקיע בתפילה ובהלל לבטא את השמחה בהשי"ת, ולרקוד ולשמוח במלכנו - נזכה לשמחה זו אף כל השנה.

מהי תמצית פנימיות מצות סוכה?

דווקא בעת שיושבים בסוכה, שהיא לכאורה דירת עראי. לומר לנו, שעולם הזה שנראה קבע, באמת אין בו שמחה. הוא רק מרגיע ומספק באופן עראי. מתי יש שמחה? רק על ידי קשר עם השי"ת, שלכאורה בעולם זה נראה כדירת עראי, אבל באמת אין לך קביעות ונצחיות כזו, ושמחת הקשר עם השי"ת משלימה את הנפש באופן פנימי ובאמת.

ולגבי ענין האושפיזין:

הטעם הראשון שהאושפיזין יורדים דווקא בחג הסוכות, הוא משום שהם שרשי הנשמה, וממילא היות שעכשיו בראש השנה וביום הכיפורים מתגלה הנשמה ומתחדש הקשר עם השי"ת, לכן הם מאירים עכשיו את אורותיהם על הנשמה (אגב, זו הסיבה שצדיקים היו מתעסקים בימי האושפיזין עם אנשים ששמו כשמות האושפיזין, כי השם הוא שורש הנשמה, ועל ידי כן אפשר לקשר אותם אל האושפיזין).

הטעם השני לכך שהאושפיזין יורדים דווקא בחג הסוכות, הוא משום שבאמת אינם יכולים לרדת לזה העולם כי הוא כולו חומר והסתר, אך הסוכה היא בחינת גן עדן, ולכן זה המקום שאליו הם יכולים לרדת. אך טעם ביאתם הוא כי באים להשפיע את הארתם לנשמה הקדושה שהיא ענף משרשם.

ומה שמובא בזוהר הקדוש שצריך להזמין אותם ולתת להם מקום (אגב יש לציין שכל האושפיזין באים בכל יום, אבל בכל יום אחד בא בראש) היינו כי צריך להתחבר לכך, ולקבל את ההארה שהם באים להשאיר. ולכן אף נהגו צדיקים וחסידים ואנשי מעשה לעסוק בסעודת החג באושפיזיא של היום, ולדבר מאותה מידה שהוא משפיע - אהבה, יראה, רחמים, נצחיות, הכנעה, התקשרות, קבלת עול ברצון - כי כאמור הם משפיעים את הארתם לכל השנה.

החיבוק היא שמקיפו עם שתי ידי לאמר אני לגמרי איתך ואי אפשר להפריד בינינו. כך גם ענין הסוכה, שאנו יושבים בתוככי אהבתו והשגחתו ורצונו יתברך, מוקפים לגמרי באורו יתברך, באופן שאי אפשר ואפשי לעזוב אותו.

וזה עצמו ענין "צא מדירת קבע ושב בדירת עראי". כי בסוכות יהודי יוצא מהקביעות שרומזת לטבעיות, ויושב בסוכת השי"ת, וכל העולם נעשה לו כעראי. מפני שקביעות האמיתית היא לשבת על שולחן המלך. ובאמת זה כל חפצו תמיד, "שבת בבית ה'".

ותוספת מעלה יש בסוכה, שנכנסים אל השי"ת, כמו שאמרו צדיקים, עם השטיוול. "אוכל ושותה ישן ומטייל". הרי שלא רק בתורה ובמצוות מרגישים את הקשר עם השי"ת, אלא גם בכל החיים הטבעיים, שלכאורה בהם אנו דומים לכל שאר הנבראים, כאכילה שתיה ולינה, עם כל זה אנו מגלים שגם הם מחוברים לנשמת ישראל, מחוברים להשי"ת.

ובאמת בחינת הסוכה היא הדביקות הכי חזקה בהשי"ת, בחינת "אטייל עמך בגן עדן", כחסידי שמציית לכל הוראות רבו בנאמנות, אבל כשיזכה להיכנס אל הקודש פנימה, לשבת ליד שולחן רבו, ועוד לסעוד את סעודתו יחד - הרי אין לך גילוי האהבה גדול מזה. ואמנם מצד אחד גדלה מאוד רוממות הרבי, אך מצד שני גם גדלה מאוד אהבתו. וכך בנמשל, הרי הסוכה היא צל האמונה, שמתגלה רוממות יתברך למעלה מהשגה, אולם לעומת זאת גם האהבה למעלה מכל השגה, והשי"ת עוטר אונתו בצללו, ובו אנו חבויים.

ולפני שניגע בענין האושפיזין - נסיים בנקודה חשובה:

ראוי לקחת מחג הסוכות מוסר השכל, שהשמחה היא

שאלה:

מרב הענינים והבחינות שנאמרו בסוכה, דירת עראי, ענני כבוד, צלא דמהימנותא, לא מצאתי ידי ורגלי במהות המצוה. אם אפשר נא לבאר בתמצית את מצות הסוכה?

עוד רציתי לדעת מה פשר ענין האושפיזין שאנו מזמינים ואף יש נוהגים להכין כסא בשבילם? איך זה נוגע אלינו?

תשובה:

הסוכה נקראת בזוהר הקדוש "צלא דמהימנותא", שתרגומו צל האמונה בהשי"ת. עוד מובא בזוהר הקדוש על הכתוב "כל האורח בישאל ישבו בסוכות", שאזרחי נוטריקין א' רח, היינו מי שזורה בו אלופו של עולם, הוא ישב בסוכה, ואילו הגוי, אשר אין חלקו עם השי"ת, אין לו שייכות עם הסוכה, מופקע מן הסוכה. וכמובא בחז"ל שלעתידי לבוא יתברר ע"י הסוכה כי ישראל דבקים בו יתברך, כי השי"ת יוציא חמה מנרתיקה, ואומות העולם יבעטו בסוכותיהם, ואילו ישראל אף אם יצטרכו לצאת, לא יבעטו, שזה מגלה כי הם מחוברים ודבקים בהשי"ת.

ועכ"פ מכל זה אתה למד, שענין הסוכה הוא שיושבים בצלו ויחודו של השי"ת. וכלשון הכתוב "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל" - השי"ת מושב אונתו בסוכתו, כי על כל סוכה חל שם שמים (כמובא בחז"ל שזה כמו הקרבן). וזה עצמו ענין ענני כבוד: לשבת בתוככי אהבת השי"ת. מוקפים לגמרי ביחודו ואהבתו יתברך.

לכן נקרא חג הסוכות זמן של "ימינו תחבנני", שמהות

מהי תמצית פנימיות ארבעה מינים?

אלינו - כדי להמשיך אלינו אור זה, לתוך החיים, אל הלב, לנקודת הלב, לאמר: אף כי אמנם שמצדו כלא חשיב, הרי השי"ת רוצה שחיים אלו יבטאו דווקא את אורו יתברך, על ידי פנימיות לבו של יהודי החבוקה בו יתברך (ההולכה היא 'חודא עלאה' וסובב כל עלמין - איך מצדו יתברך הכל בטל ונכלל וכלא חשיב, וההובאה היא 'חודא תתאה' וימלא כל עלמין) - איך אורו יתברך מתבטא דווקא על ידי התחוננים - נשמות ישראל). וכן הוא ענין "הודו לה" - ההכרה בהשי"ת, וענין "אנא ה'" - ההמשכה אלינו.

ולכן ארבעה מינים רומזים לקומת האדם. אורו רומז ללב, לולב לשררה, עינים להדסים, ערבה לפה לולב. והם המה כל קומת האדם, כי השררה ממשכה מהמח ועד למטה, והשפתיים והעינים מוציאות ומכניסות. כי כאמור בארבעה מינים הרי הוא מביא את עצמו להיות דבוק בהשי"ת. כי בסוכה, השי"ת מכניס אותו לתוך אורו יתברך ומחבק אותו, אך בסוכה, הרי הוא כביכול אוחז בו יתברך, היינו שהוא מביא את עצמו להידבק בו. במילים אחרות: בסוכה מתבטאת האהבה שהשי"ת אוהב אותנו, ובלולב, מתבטאת התוצאה של האהבה על ידינו. איך שאנו מוסרים את עצמנו להשי"ת כתוצאה מאהבתו.

מאחד, והאתרוג דר משנה לשנה, הרי שהוא נשלם על ידי כל עונות השנה ומאחד את כל התקופות, והערבה נקראת אחרונה מלשון אחדות. ד. כן אנו מנענעים עם ז' חלקים (לולב, אתרוג, ג. הדסים, ב' ערבות), שמכוונים כנגד שבע הספירות. ועוד רמזים.

על כל פנים נמצא שארבעה מינים הם התגלות אור השי"ת בתוככי העולם, במדרגת הצומח, בעולם העשיה, ולכן בהם ממשיכים אלינו את אור השי"ת אל תוככי ההשגה. מה שהמלכנו את השי"ת והתחדש הקשר בינינו בראש השנה ויום הכיפורים ומקיף אותנו בסוכה - אנו ממשיכים לתוכנו בארבעה מינים. כי מהות הקשר היא להשיג אחדותו יתברך ולחיות עמו.

וענין הנענועים וההולכה וההובאה - הוא כדי להמשיך את אורו יתברך אשר למעלה מכל ההשגה, אלינו לתוך ההשגה. כי הנה ההולכה היא לכל קצוות העולם, והיינו משום שהשי"ת מקומו של עולם, והוא באמת שורש ואמיתת כל הנבראים, וכולם בטלים אליו. לכן אנו מוליכים את המינים - שכאמור מגלים את אחדות השי"ת - לכל צד, להכריז שבאמת אין עוד מלבדו וכולא קמיה כלא חשיב. ולאחר מכן אנו מביאים את המינים שוב

שאלה:

כנ"ל לגבי מצות סוכה - מרב הענינים שנאמרו בענין ארבעה מינים, שהם כנגד שם הוי"ה, שהם כנגד האברים, וההולכות וההבאות והנענועים וכו', איני מוצא ידי ורגלי במהות המצוה ועבודתה? על כן אם אפשר לבאר תמצית הדברים מהי פנימיות מצותם, ואף גם זאת, מה הקשר בין ארבעה מינים לחג הסוכות דווקא?

תשובה:

עבודת ארבעה מינים היא לקחת את הקשר עם השי"ת שזכינו לקבל באופן מקיף בסוכה, ולהכניסו לתוכנו. להתחבר עם זה. כי בסוכה זה למעלה מהשגה, היינו שאנו מחוברים לזה בדרך 'אמונה', שהיא אמנם התחברות עמוקה מאוד וגבוהה מן ההשגה, אך התכלית היא שהקשר עם השי"ת יתפוך לחלק מאיתנו, לחלק מההשגה, לחלק מהחיים.

והנה ארבעה מינים מגלים אור השי"ת. וכמבואר בספיק"ק טעמים רבים: א. שהם כנגד ארבע אותיות שם הוי"ה. ג. מבואר בקדמונים שכל עשב ועשב יש לו שר למעלה שממונה אליו, ואילו על ארבעה מינים אלו השי"ת עצמו משפיע להם. ד. מבואר בסידור התניא שבארבעה מינים אלו ניכרת האחדות, הלולב מחבר כל שתי עלים לאחת, ובהדס שילוש העלים יוצא

רשימה / כללי וחיצי קודש ממאורי החסידות

שמחה מביא שפלות, ושפלות מביא שמחה

הרה"ק הכ"ת אברהם ז"ע

הארץ יציאת מצרים שבסוכות

מה ענין 'זכר ליציאת מצרים' לעבודות התשרי? מה סוד הביטוי 'ראש השנה א בולקע ארויף א בולקע אראפ'? ואיך נכנסים ל'צל' של האמונה? פרק בעומק ענייני תשרי וחג הסוכות

שנפל ממדרגתו הלא גילה שאינו שייך להרוחניות והנצחיות כלל, ומ"מ בישראל מועיל תשובה, כי אכן עיקר ענין התשובה הוא בזה שאנו מבררין שהשורש מקדושת ישראל לא נתקלקל כלל, כי כל החטא לא היה אנחנו באמת ואין זה אלא ענין מקרי, אבל אין זה נוגע כלל למהות ופנימיות נשמותינו, אשר כידוע מספה"ק זהו עיקר התשובה לגלות את השורש הפנימי שבנשמות ישראל, שדייקא אז יכופר העוון - ולכן זכו אז ישראל לכפרה אחרי חטא העגל, וניתנו להם הלוחות שניות.

זהו בעצם עבודת חודש תשרי, שעניינה היא תיקון חיצוניות העולמות, אלמלא החטא לא היו ישראל שייכים כלל לתיקון זה, כי אין ישראל שייכים כלל לחיצוניות העולמות בעצם, אבל אחר החטא שנפלו ישראל ממדרגתם, אז יש להם שייכות לחיצוניות העולמות, ושוב צריכים להתעסק אף בתיקון חיצוניות העולמות סוד עבודת ראש השנה ויום הכיפורים.

ומטעם זה איתא בזוה"ק דמי שספר ספירת העומר ותיקון בשלימות התיקון דימי הספירה אין לו שייכות לדין דראש השנה, כי דין זה הוא בסוד התיקון חיצוניות העולמות, ובשורש נשמות ישראל הן למעלה מחיצוניות העולמות ואינם שייכים לדרגה חיצונית זו כלל, ובזה יש לבאר דברי קדשו דהרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'בוז' זי"ע שאינו מפחד מדין דראש השנה וכלשונו "א בולקע ארויף א בולקע אראפ", ורק מהדין דחג השבועות שהוא דין

שענינה תיקון חיצוניות העולמות?

אלא נקודת הדברים הוא: כי אכן עיקר ענין קדושת חג הסוכות הוא להמשיך הארץ יציאת מצרים אף בתוך לבושי חיצוניות העולמות, ומפני כך מקומה ושעתה דווקא בחודש תשרי שאז הוא תיקון חיצוניות העולמות, כדי להמשיך הארץ יציאת מצרים אף בלבושים החיצוניים של העולם.

ב

תיקון החיצוניות בתשרי

ונבאר הדברים:

כי הנה בצאת ישראל ממצרים זכו למעלה עליונה ונתפשטו מכל לבושי העולם החומרי, וזהו ענין חג הפסח, ובמשך חמישים ימי ספירת העומר נזדככו ועלו ונתעלו ממדרגה למדרגה, עד אשר זכו לשלימות המעלה העליונה במעמד הנבחר, בסוד הכתוב אני אמרתי אלקים אתם (תהלים פב, ו), שזכו למדרגה אלוקית למעלה מכל חומריות, אשר זה היה התכלית מכל היציאה ממצרים.

ואז היו ישראל ראויים להתעטר בכתר תורה, כי התורה הקדושה הוא אור אלוקי, ולכן אין התורה הקדושה שייכת כלל לחומריים וטבעיים, ורק משום כך שזכו ישראל למדרגה אלוקית ונתפשטו מלבושי החומר, בכך היו ראויים לקבלת התורה הק', וזהו ענין חג השבועות.

אמנם כאשר נמשכו ישראל אחר החומר וחטאו בחטא העגל, נפלו ממדרגתם האלוקית, ונסתלקה מהם כתר התורה, כי כאמור אין מדרגת התורה שייכת לבעלי חומר, ולכן שבר משה רבינו את הלוחות, ואז נפלו ישראל לחיצוניות העולמות, וכבר אינם יכולים להפשיט עצמם מהחיצוניות, ומעתה התחילו בעבודה חדשה, לתקן ולברר אף את חיצוניות העולמות להמשיך גם שם אור אלוקותו ית'.

אז נכנסו ל"עבודת התשובה", ומהי מהות התשובה? התשובה הוא כידוע דבר נפלא מאוד, שכידוע לגויים אינו מועיל תשובה, כי מי אשר חטא וקלקל האיך יתקן המעוות, ובעומק יותר הרי בזה עצמו שנפל וקלקל הראה שאינו שייך למדרגה האלוקית, שהרי המדרגה האלוקית הוא דרגה עליונה נצחית שלא שייכת בה שום הפסד ופגם, וזה

הכתוב אומר שענין הסוכה הוא זכר ליציאת מצרים, ככתוב (ויקרא כג, מב-מג) בסוכות תשבו שבעת ימים וגו' כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים. ובכך הוא חלק ממערכת השלש רגלים שכולם זכר ליציאת מצרים.

א

בין חג הסוכות לפסח

אולם יש להתבונן מהו ענין הארץ יציאת מצרים הניתוסף על ידי מצוות סוכה - בחג הסוכות, בשלמא פסח - זמן חירותינו הוא מועד צאתך

בסוכות הוא בחי' צילא דמהימנותא להמשיך ההארה והצל של האמונה אף על הלבושים החיצוניות העולמות, ששם הוא מקום חושך וסתר

ממצרים, חג השבועות - זמן מתן תורתנו הוא תכלית כוננת היציאה ממצרים, וכמאמר הכתוב (שמות ג, יב) וזה לך האות בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה, אבל איזה ענין ניתוסף בחג הסוכות על ידי מצוות סוכה?

גם יש להתבונן ע"פ הידוע מדברי האריז"ל וכן מבואר מתוך מדרשות חז"ל שחג הסוכות הוא המשך וגמר לתיקון דראש השנה ויום כיפורים. ולכאורה השאלה נשאלת הלא ידוע דתיקון דראש השנה ויום הכיפורים נוגע לחיצוניות העולמות דהיינו גוף העולם ולבושה, משא"כ יציאת מצרים היה בחודש ניסן שהוא תיקון פנימיות העולמות נשמתא דחייא שבעולם (כידוע מספה"ק שיש שני חלקים בתיקון הבריאה, לבד מהפנימיות יש גם את חיצוניות העולמות ואכמ"ל באריכות העניינים). ומעתה לפי מה שנלמד מהפסוק שקדושת חג הסוכות נוגע להארץ יציאת מצרים, צריך להבין מה מקומה של הארץ יציאת מצרים בחודש תשרי

ומפני זה מצוות סוכה לאכול לישן ולטייל בסוכה, שהם כלליות הענינים הגופניים שבסוד חיצוניות העולמות, וצל סוכה צל האמונה חופף ומאיר עליהם

דרוחניות הוא מפחד, כי ידוע שהיו צדיקים שהיו מנשמות דתיקון שלא חטאו אף בחטא עץ הדעת, ונשמתם לא היה גם בכלל חטא העגל, ותורתם היה מסוד לוחות הראשונות, וכמו שאמר רבינו הבעש"ט הק' זי"ע על עצמו, וממילא נשמות אלו אין להם שייכות לחיצוניות העולמות כלל, ואין להם שום מורא מדין דראש השנה כי הם למעלה ממדרגה זו.

רשימה / כללי וחצי קודש ממאורי החסידות

'כל האזרח בישראל ישבו בסוכות' מה שזרח ביום כיפור - נתיישב בבני ישראל על ידי הסוכה

הרה"ק בעל התניא זי"ע

בסוכה מאיר אור המקיף שהוא התשובה והחיבור להשי"ת, והעבודה הוא בהירות האמונה

הנה הנודע שסוכה הוא אור הבינה, כדאיתא בבוה"ק סוכה דאיהו אימא עילאה, ובינה הוא אור התשובה. ויש לבאר ממה ענין הצילא דמהימנותא לתשובה.

בהקדם מה שביאר רביה"ק הבני יששכר זי"ע ענין האור מקיף, דאיתא בחז"ל (ע"ג ג.) דלעתיד הקב"ה יברר החילוק בין ישראל לאומות העולם ע"י מצוות סוכה, שינסה הקב"ה את אומות העולם ע"י מצוות סוכה שיוציא חמה מנרתיקה, ומקשינן בגמרא הא מצטער פטור מן הסוכה, ומשני ישראל לא מבעטיין כשיוציאים, אבל האומות יבעטו בסוכתם.

והענין דיש אור פנימי ואור מקיף, אור פנימי הוא מה שיש לו להנברא כלי השגה בו, ואור מקיף הוא מה שאין נכנס בכלי אלא מקיף את האדם. ומעשה המצוות שיש לכל מצווה גבול באופן עשייתה הוא האור הפנימי, וההידורים והחומרות וגם הרצון והחיבור למצוות הוא האור מקיף אשר אין מוגבל בכלי. ואומות העולם אין להם שייכות כלל לאור מקיף, שאפילו אם יקיימו שבע מצוות בני נח שנטעו בהן לא יחדרו ולא יחמירו בהם, אלא אדרבה ישמחו לפטור עצמן מהם.

ולכן ינסה אותם השי"ת דווקא במצוות סוכה שעניינה הוא אור מקיף, וינסה אותם בהרצון והחיבור לסוכה אם הם רצים בוה או יבעטו, ובכך יתברר החילוק כי ישראל מהדרין במצוות ורוצים את המצווה, ואף אין להם האפשרות לקיים המצווה הם מצטערים בוה, עכתו"ד.

והנה 'תשובה' נקרא אור מקיף, שמקיף את האדם ואין לנו השגה בוה, וכמו שמאריך בוה ב'תשואות חן' (מתלמידי הבעש"ט) דאיתא בחז"ל (ר"ה כא.) דחמישים שערי בינה גילה השי"ת למשה, וכולן נמסרו לו חוץ מאחד. וביאר דהקב"ה מסר לו אף השער הנ', אבל שהוא אור מקיף שאין בו השגה, וזהו שער הבינה שער התשובה. וזהו הבת קוטל שיוציאת בכל יום יום מהר חורב ומכרות 'שוב בני' וכו', וביאר הבעש"ט זי"ע שהכוונה להרהורי תשובה בלבבות בני ישראל, הרי לנו שאור התשובה מקיף את בני ישראל תמיד. עכתו"ד.

והעבודה שלנו הוא לחיות עם האור מקיף שהוא החיבור והרצון לעבודת השי"ת, ואז יאיר אור התשובה ונוכה לשוב תמיד להשי"ת.

וזהו ע"י האמונה, שיתעורר בלבו האמונה וישים אל לבו לראות תמיד אור ה' המחיה אותו את כל הבריאה בכל רגע ורגע, ואלמלי יצויר העדר שפעו ית' חלילה לרגע קט היה הכל בטל ומבוטל, וזה ירחיב במחשבתו כפי יכלתו ולא יסתפק באמונה כללית שהשי"ת ברא הכל, אלא יתבונן בוה וישים על לבו ויחיה בוה האמונה, שיוכור את השי"ת במשך היום ויראה תמיד השגחת השי"ת, אז יהא מחובר להשי"ת ברצון וחשק ויהדר במצוותיו, ואז יוכה תמיד לאור התשובה.

וזהו מצוות סוכה דהוא בינה, שהוא אור התשובה אור מקיף, והוא ע"י שמקיים צא מדירת קבע ושב בדירת עראי, שעוקר עצמו מהקביעות בעולם הטבע, וקובע עצמו לחסות תחת צל האמונה, ועושה סוכתו קבע שהאמונה יהא בקביעות אצלו, אז יוכה לאור התשובה תמיד.

ולכן יש לזהר בסוכה שלא לפגום ח"ו קדושתה ע"י פטפוטי דברים בטלים וכ"ש כעס וכדו', ורק כשבא לו כעס יכעס על היצר, וכשבא לו אהבה יאהוב את השי"ת, וכלל הדברים שיהא כל מעשיו לשם שמים, ואז יוכה לאור המקיף אור התשובה תמיד.

מקור: רעוא דרעיון האוינו תשע"ז; הדעה והדיבור רצ"ט

הלוחות ראשונות, אלא שעתה הוא מאיר אף בחיצוניות העולמות.

נמצינו למדים: יש שני דרגות ביציאת מצרים, האחד מצד הנשמה שהוא בחי' חירות גמור, דבקות וחיבור גמור באור השי"ת נשמתא דחיי דכולא בלא שום כנף המכסה, שזהו דרגת הנשמה חלק אלוך ממעל שהוא בחי' אלוקות גמור, ולדרגה זו זוכין ישראל בחג המצות מועד צאתנו ממצרים. והשני מצד הגוף שגם כאשר נפלו ישראל לבחי' חיצוניות העולמות מ"מ מאיר בפנימיותם הארת יציאת מצרים ודבקים באור השי"ת עיקרא ושרשא דכולא. ודרגה זה השני הוא הדרגה וההארה דחג הסוכות. ועל הארה פנימית הלזו ציורה התורה הקדושה לישוב בסוכה.

יציאת מצרים לגוף

אולם אף אחרי שזכו ללוחות שניות בכח

כי ידוע שהיו צדיקים שהיו מנשמות דתיקון שלא חטאו אף בחטא עץ הדעת, ונשמתם לא היה גם בכלל חטא העגל, ותורתם היה מסוד לוחות הראשונות, וכמו שאמר רבינו הבעש"ט הק' זי"ע על עצמו, וממילא נשמות אלו אין להם שייכות לחיצוניות העולמות כלל

התשובה, מכל מקום לא חזרו בפועל למדריגה העליונה כמו במתן תורה, כי נקודה זו היא עדיין נעלמה בשורש והוא עדיין רק 'בכח', ועדיין לא נתגלה אל הפועל ולא ניכר על הלבושים, ולכן בלוחות שניות כבר היה האור נסתר, וכבר לא היו בדרגה של חרות על הלוחות (שמות לב, טז), חירות מיצר הרע חירות ממלאך המוות ומשעבוד מלכיות כפי שדרשו חז"ל, כי הרי נפלו ישראל ע"י החטא לחיצוניות העולמות, ודווקא אחר שישלימו את תיקון חיצוניות העולמות בפועל ויגלו גם בתוכה אור אלוקותו, אז יחזרו למעלתם הראשונה כמו בלוחות ראשונות.

וכיצד מתקנים בפועל את חיצוניות העולמות ומגלים את השי"ת אף בתוכה? הוא על ידי שלא יתפעל האדם מכל ההסתרות והלבושים, אלא ידבק באור השי"ת עיקרא ושורשא דכולא, שהוא ית' חיות כולם, ולכן אמרו חז"ל שלוחות שניות נתנו בצינעא, ובצינעא מורה שאף האור שבו הוא מוצנע ואינו באיתגליא, כי זהו העבודה בלוחות שניות למצוא האור בתוך החושך, האור הנעלם המאיר בתוך כל הלבושים וההסתרות.

ועל זה נתייחד קדושת חג הסוכות להאיר נקודה זו ולגלותה אל הפועל.

והנה 'תשובה' נקרא אור מקיף, שמקיף את האדם ואין לנו השגה בוה, וכמו שמאריך בוה ב'תשואות חן' (מתלמידי הבעש"ט) דאיתא בחז"ל (ר"ה כא.) דחמישים שערי בינה גילה השי"ת למשה, וכולן נמסרו לו חוץ מאחד. וביאר דהקב"ה מסר לו אף השער הנ', אבל שהוא אור מקיף שאין בו השגה, וזהו שער הבינה שער התשובה. וזהו הבת קוטל שיוציאת בכל יום יום מהר חורב ומכרות 'שוב בני' וכו', וביאר הבעש"ט זי"ע שהכוונה להרהורי תשובה בלבבות בני ישראל, הרי לנו שאור התשובה מקיף את בני ישראל תמיד. עכתו"ד.

והעבודה שלנו הוא לחיות עם האור מקיף שהוא החיבור והרצון לעבודת השי"ת, ואז יאיר אור התשובה ונוכה לשוב תמיד להשי"ת.

וזהו ע"י האמונה, שיתעורר בלבו האמונה וישים אל לבו לראות תמיד אור ה' המחיה אותו את כל הבריאה בכל רגע ורגע, ואלמלי יצויר העדר שפעו ית' חלילה לרגע קט היה הכל בטל ומבוטל, וזה ירחיב במחשבתו כפי יכלתו ולא יסתפק באמונה כללית שהשי"ת ברא הכל, אלא יתבונן בוה וישים על לבו ויחיה בוה האמונה, שיוכור את השי"ת במשך היום ויראה תמיד השגחת השי"ת, אז יהא מחובר להשי"ת ברצון וחשק ויהדר במצוותיו, ואז יוכה תמיד לאור התשובה.

וזהו מצוות סוכה דהוא בינה, שהוא אור התשובה אור מקיף, והוא ע"י שמקיים צא מדירת קבע ושב בדירת עראי, שעוקר עצמו מהקביעות בעולם הטבע, וקובע עצמו לחסות תחת צל האמונה, ועושה סוכתו קבע שהאמונה יהא בקביעות אצלו, אז יוכה לאור התשובה תמיד.

ולכן יש לזהר בסוכה שלא לפגום ח"ו קדושתה ע"י פטפוטי דברים בטלים וכ"ש כעס וכדו', ורק כשבא לו כעס יכעס על היצר, וכשבא לו אהבה יאהוב את השי"ת, וכלל הדברים שיהא כל מעשיו לשם שמים, ואז יוכה לאור המקיף אור התשובה תמיד.

מקור: רעוא דרעיון האוינו תשע"ז; הדעה והדיבור רצ"ט

אכילה ושתיה תחת צל האמונה

ולכן הסוכה נקראת **צילא דמהימנותא** (זוה"ק אמור קג.), כי הנה הצל הוא כידוע מדריגה חיצונית והארה בעלמא מהדבר המיצל, וכן עדי"ן הנה בחג הפסח זוכין ישראל לעצם אור האמונה והדבקות, וזהו בחי' מיכלא דמהימנותא שהאמונה מושגת ומוטעמת, אבל בסוכות הוא בחי' צילא דמהימנותא להמשיך ההארה והצל של האמונה אף על הלבושים דחיצוניות העולמות, ששם הוא מקום חושך וסתר, ומ"מ גם שם יאיר צילא דמהימנותא הארת האמונה. ומפני זה מצוות סוכה לאכול לישן ולטייל בסוכה, שהם כלליות הענינים הגופניים שבסוד חיצוניות העולמות, וצל סוכה צל האמונה חופף ומאיר עליהם. נמצא שסוכות הוא הברור של פסח להמשיכו ללבושים הגשמיים, אור האמונה בתוך הטבע ממש, שאף בלחם יפה נרגש טעם מצה, ולזה **מקיישים ט"ו ט"ו מחג המצות**, אלא שהמצה הוא מציאות רוחנית, משא"כ בסוכה אוכלים לחם חמץ שהוא מציאות גשמית, אלא שאוכלים זה בהיקף הסוכה, דהיינו באמונה עמוקה בגודל היקרות שאף לחם מן הארץ מחובר לבחי' לחם מן השמים. וממילא אין אנו מתפעלים כלל מחיצוניות העולמות אלא דבקים בהשי"ת המחיה את כולם.

מעבוד מתוך שיחותיו של המשפיע הגה"ח ר' בן ציון אפל שליטי"א

אור ה'מקיף' של הסוכה

מה זה 'אור המקיף'? איך אנו זוכים בסוכה לאור מקיף? מה הן התועלות המיוחדות של אור המקיף? ואיך האור המקיף נחוץ לנו בכל פרטי עבודת השי"ת? הרחבה בסוד הענין

העליון הוא נבדל ובהשגה אי אפשר להתחבר לנבדל.

ואיתא בספה"ק "פרי הארץ" (בכמה מקומות) שעיקר הכח של האדם יכול להתגבר על יצרו הוא דווקא מצד האמונה הפשוטה והביטול לרצון השי"ת ללא שום טעם ודעת וללא שום שכליות, אשר אמונה פשוטה הלזו נמשך לאדם מצד מקיפי נשמתו הבלתי מושגים לאדם.

משא"כ מצד אור הפנימי לבד שהוא האור המושג בשכלו ודעתו אין ביכולת האדם להתגבר על יצרו הרע, כי אף אם ישיג האדם מיאוס הרע ויהבלו בדעתו, מ"מ אם ח"ו יתעורר יצרו בקרבו, הרי שחס ושלוש נטיית ליבו יבלבלו דעתו ושכלו עד שיאמר לרע טוב, כי היות ואור זה כבר מוגבל בתפיסת האדם והשגתו, הרי בזה האדם פועל על האור ושולט עליה ויוכל להטותה כפי עניות דעתו.

אבל מצד האמונה פשוטה והביטול לרצון השי"ת בלא טעם בדעת שהוא בחינת מקיפי הנשמה, אשר על אור זה אין לאדם שום שליטה ולא שום תפיסה, וממילא אין ביכולת נטיית לבו לפעול בה ואין ביכולתו להטותה כרצונו, כי אור המקיף הוא הפועל על האדם ואין האדם פועל בה, ולכן דווקא בכח אור זה יוכל לגבור אף נגד נטיות יצרו, כי כאשר מתחזק באמונה פשוטה הרי הוא פועל ע"י כח שלמעלה ממנו, משא"כ כשעוסק רק בשכלו ודעתו שהוא בחי' האור הפנימי המוגבל בלבושי האדם הרי נטית לבו של האדם גובר על האור ומבלבלו.

ג

סוכה: הארה למעלה מהשגתנו

ובזה יובן פנימיות קדושת חג הסוכות, שבו מאיר אור המקיף ע"י מצוות סוכה בבחי' צילא דמהימנותא, וביזה יימשך קדושת יציאת מצרים אף על הלבושים החיצוניים חיצוניות העולמות שאינם יכולים להשיג אור העליון, ומ"מ מצד קדושת המקיפים גם הם יוכלו בסוד הייחוד, וגם עליהם יישרה אור השי"ת.

ולכן דווקא במצוות סוכה מתברר החילוק בין ישראל לעמים, כמו שאמרנו חז"ל (ע"ג.ג) **לעתיד לבא כאשר יבקשו אומות העולם שכר כישראל, יענה להם הקב"ה מצוה קלה יש לי וסוכה שמה, לכו ועשו אותה, מיד כל אחד ואחד הולך ועושה סוכתו בראש גגו, והקב"ה מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז, וכל אחד ואחד מבעט בסוכתו ויוצא, מיד הקב"ה יושב ושוחק עליהם.** ומקשו שם בגמרא הלא בישראל גם כן הדין דהמצטער פטור מן הסוכה, ומתרג' נהי דפטור בעוטי מי מבעטי.

ומבואר בספה"ק הביאור הפנימי שדווקא בסוכה מתברר החילוק, כי האומות אין להם מקיפים ואין להם חיבור לבלתי מושג לבחי' אור הנבדל, כי אינם

מאמר זה מומלץ ללמוד כהמשך אחרי המאמר הקודם בפנימיות הסוכה

ב

כח האין והאמונה

אלא ענין 'אור המקיף' הוא חידוש נפלא, שבה גופא חזינן שיש לאדם מדריגה עליונה, יש לו כח בנפש שהוא יכול להתחבר אף לדברים שלמעלה מכלי השגתו, אע"פ שאינו מתלבש בלבושי וכלי האדם ואין לו השגה פנימית בה, מ"מ מאיר עליו ומקיפו מבחוץ.

וענין זה הוא עיקר החידוש במדריגת האדם שיש לו כח להתחבר לבחינת אין, ו"אין" אין הכוונה שאינו בנמצא אלא שהוא בחי' אור פשוט ונבדל בלתי מושג. וכמו הנשמה הנבדלת והבלתי מושגת בשם "אין" יכונה, ובדרך אור פנימי אי אפשר להשיג אור הנשמה, כי הוא הארה נבדלת בלתי מושגת בכליני הגשמיים, ורק בדרך אור

א

אור למעלה מהשגה

מצוות סוכה נקראת בלשון האריז"ל **אור מקיף**, כי הנה ידוע שיש שני בחינות אורות 'אור פנימי' ו'אור מקיף'. **אור פנימי** הוא אור המושג לאדם, כי אור זה מתלבש בתוכו ובפנימיותו והאדם תופסו ומשיגו, ולכן עיקר חיות האדם והשגתו הוא מאור הפנימי. ואילו **אור המקיף** הוא האור שמחמת עוצם האור היא הרבה יותר מאפשרות תפיסה והשגה פנימית של האדם, אור זה אינו נכנס בפנימיות האדם אלא מאיר עליו מבחוץ, וכדאיתא מהמקובלים שהאור שאין ביכולתה להתלבש בפנימיות האדם, כי כלי האדם ואבריו קטנים בערכה ואינם מספיקים

אלא שהשי"ת הוא כל יכול ואינו מוגבל כלל, ויכול לפעול ולחבר עניינים הפכיים לגמרי, חיבור נשמה וגוף, כי אור השי"ת הוא מושלל אף מבחינת הרוחניות וממילא אינו מוגבל לא לגשמיות ואף לא לרוחניות כלל וכחשיכה כאורה

מקיף יוכל האדם להתחבר אף לבחינת אין הבלתי מושג, וזה מעלת האדם שיש בו נשמה באפו היינו שיש לו חיבור הנשמה, והנשמה הנבדלת שורה ומתלבשת בו, משא"כ הבהמה אין לה נשמה כי אין לה אפשרות של חיבור לבחינה הנבדלת, כי שורה לגמרי רק במקום ההשגה, (ומזה הטעם דווקא האדם יכול לחדש חידושים משא"כ הבהמה, כי האדם יש לו התחברות למקום הפשוט מקום האין, שמשם שורש החידושים וההתחדשויות, ויש בזה אריכות ואכ"מ).

ובאמת עיקר הדביקות לרוחניות ולאלוקות הוא דווקא ע"י הארה פשוטה הלזו, כי הרוחני נבדל ואי אפשר להתדבק בו אלא ע"י ביטול ההשגה, ולזה עיקר טומאת הנחש שורש הרע הוא מצד 'הנחש היה ערום' (בראשית ג. א), שאין לו מקיפים ואין לו חיבור והשגה למה שלמעלה מתפיסה והשגתו, ובה הוא מנותק מהשורש העליון, כי השורש

להכילה, אור זה הוא החוזר להיות בחי' אור המקיף המאיר ומקיף על האדם מבחוץ.

ולכן קדושת הסוכה הוא בסוד אור מקיף, כי ע"י מצוות סוכה נמשך הארה העליונה אור קדושת יציאת מצרים אף אל הלבושים החיצוניים בסוד חיצוניות העולמות השרויים בחושך ובפירוד (כמבואר בהרחבה במאמר 'סוכה - זכר ליציאת מצרים' בגליון), ואין ביכולתם להכיל ולהשיג אור העליון בבחי' פנימיות, אבל מ"מ ע"י קדושת הסוכה נמשך אף עליהם הארה מבחוץ שגם הם יוכלו באור הקדושה.

ויש להתבונן מהי ענין **אור מקיף**? שהרי בפשטות אופן החיבור לכל דבר הוא על ידי ההשגה בו, משא"כ בלא השגה אין יתחבר אל הדבר והרי הוא כמי שאינו, אם כן כיצד אנו מתחברים אל אור המקיף שתשפיע עלינו?

רשימה / כללי וחצי קודש ממאורי החסידות

מענן הקטורת ביום הכיפורים, נעשה סוכה לבני ישראל

הרה"ק הצמח צדק ז"ע

מעשה אלא להורות תשובה לרבים שבאמת לא היו ישראל לחטא העגל, כי ישראל הם לגמרי מקושרים ומחוברים באור השי"ת, וכל הפגם לא היה אלא כדאי שיתלבשו בלבוש הגופני החומרי, וע"י בירור חומריות הגוף לקשרה ולחברה לאור השי"ת עיקרא ושרשא וכולא, לאכללא שמאלא בימינא, יזכו לדביקות בדרגה נפלאה ביותר, קו האמצעי, שהוא בחי' עצמיות הדביקות באור השי"ת המושלל מכל גבול לגמרי.

האושפיזין, דווקא בכח המקיפים

ודווקא ע"י המקיפים אנו זוכים לאושפיזין, אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד שבעת הרועים שבאין לסוכה, כי באמת יש הפרש גדול בין מדרגתינו למדרגת שבעת הרועים, אבל

הפסח עדיף, שאז זוכים להתעלות לדרגת הנשמה הבלתי חומרי לגמרי, בבחי' חלק אלוך ממעל ממש, משא"כ בחג הסוכות שאנו מלובשים בגוף החומרי רק מ"מ אנו מחוברים לאור הפנימי שבו, ואין זה גילוי הפנימיות לגמרי רק הארה בעלמא.

מכל מקום מצד שני עדיף חג הסוכות, כיון שבו הוא ישנה החיבור של הנשמה והגוף, רוחניות וגשמיות, להמשיך קדושה העליונה אף בתוך הלבושים הגשמיים, ולכן אוכלים ושותים וישנים בסוכה, אשר חיבור זה הוא ענין פלאי מאוד בסוד 'ומפליא לעשות' וכמו שכתב הטור בפ"י ברכת אשר יצר שחיבור נשמה וגוף הוא ענין פלאי, אלא שהשי"ת הוא כל יכול ואינו מוגבל כלל, ויכול לפעול ולחבר עניינים הפכיים לגמרי, חיבור נשמה וגוף, כי אור השי"ת הוא מושלל אף מבחי' הרוחניות וממילא אינו מוגבל לא לגשמיות ואף לא לרוחניות כלל וכחשיכה כאורה, ואם

בעלי נשמה כלל ולא יורגש להם אור קדושת הסוכה, (וזה שאמרו חז"ל הקב"ה מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז, הרמז שקדושת הסוכה הוא אור בלתי מושג, וכמו התמה שאי אפשר להסתכל בה ולהשיגה בדרך פנימי), ולכן אומות העולם שאין משיגין אורה בועטין בה, משא"כ בני ישראל יש להם חיבור אף לאור הבלתי מושג, ואף אם צריכים לצאת מהסוכה כי אינם כלים ראויים להכיל אורה, מ"מ בכח הביטול למקיף הם תולין הקלקלה בעצמם ואינם מבעטים בו, כי יודעים ומאמינים שהאור העליון הוא למעלה מתפיסתם והשגתם.

והנה הסוכה נקרא על שם הסכך, והנה סכך הוא מלשון כיסוי וסיכוך אלא צריך שהכוכבים יהא נראים מתוכו, וידוע מהאריז"ל שהכוכבים רומזים על בחי' הארה העליונה המאיר לנו מתוך הסכך, ולכאורה אם כן מן הראוי היה שלא יהא כיסוי כלל?

אלא שעיקר קדושת הסוכה להתחבר ולהתדבק באור הנבדל המכוסה מאתנו הבלתי מושג לנו, וחיבור זה הוא דווקא מצד הביטול ההשגה שבנו, שאנו מכסים על השגתנו בסוד הכתוב 'ויסתר משה פניו' (שמות ג, 1), ואז דווקא אנו זוכים לאהרה והחיבור לאור הנבדל, ולכן דווקא אחר שיש סכך וכיסוי המכסה (שהוא הביטול) אז יש מקום לכוכבים ומאורות העליונים להאיר מתוכם.

ולזה "סוכה" הוא ג"כ מלשון 'ראיה', ע"ד 'יסכה' (בראשית יא, כט) שהכל סוכין ביפיה (רש"י שם), כי דווקא ע"י ביטול ההשגה ועצימת עינים הגשמיות בסוד הביטול, אז זוכין לראיה האלוקית בסוד סוכה ברוח הקודש.

וענין זה הוא סוד האמונה כידוע - בבחי' צילא דמהימנותא, דאף שאין אנו משיגים מ"מ אנו מאמינים, ולכאורה הא פתי יאמין לכל דבר, והאיך ידע המאמין אם דבריו האמיתיים ואינו דמיון כוזב? אמנם אכן האמונה הוא חוש זך מוזכך מאוד שיש בנשמות ישראל, שבזה ישיגו ויתחברו לדבר הנבדל המושלל השגה, וא"כ האמונה הוא ראיה ממש ויש בו כל המעלות שיש לראיה, כי אמונה אין פירושו דמיון, אלא ראיה ברורה בדבר שאין מושג.

וע"י זו מדרגה אנו מקושרים לאור השי"ת אחר החטא, דאף שלפי ראות כל המצוות נראים כפשוטים ואינם מושגים כלל לנו, מ"מ אנו מאמינים שיש יקרות גדול, שקודם החטא היה הארה העליונה ניכר ונגלה בחוש ממש, אבל אחר החטא נראים המצוות כעניינים גשמיים דוממים, ולא ניכר אור הפנימי המאיר בהן, מ"מ אנו מייקרים המצוות ודבקים בפנימיות החיות שבהם, ולזה **שקולה סוכה ככל המצוות** (פיוט לר"י הקליר בשחרית ליום שני), כי ע"י מצוות סוכה אנו זוכים לחיבור לפנימיות כל המצוות, להשיג האור פנימי המאיר ולא להסתכל על חיצוניותם.

כי אף אם ישיג האדם מיאוס הרע, מכל מקום אם יתעורר יצרו בקרבו, הרי שחס ושלום נטיית ליבו יכלכלו דעתו ושכלו עד שיאמר לרע טוב, היות ואור זה מוגבל בתפיסת האדם והשגתו

בסוכה ע"י בחי' המקיפים, שעל ידם אנו זוכים לדבקות וחיבור אף למדרגות העליונות הבלתי מושגים לנו, אנו זוכים לחיבור אף למדרגות האבות העליונים, ושפיר יכולים לבוא ולדור אתנו, ובזה אנו מתייחסים אחריהם, וזהו ענין "וזכר חסדי אבות" שיש לנו חיבור למדריגה העליונה דאבות, וזה הסוד של דברי חז"ל כי לגויים אין ספרי יחסין כי אין להם מקיפין, וממילא אין להם חיבור ויחוס אל האבות והדורות הקודמים שלמעלה ממדרגתם.

ולכן ענין האושפיזין שייך דווקא בחג הסוכות שבו אנו מאירים באור מקיף לתוך חיצוניות העולמות, ולא בחג הפסח, כי בפסח שהוא הארה מצד הנשמה אין כלל חילוק המדרגות וחילוק הדורות, אבל ענין האושפיזין מורה דווקא דאף כאשר אנו נמצאין במצבינו ומעמדנו בעולם התחתון אנו דבקים ומקושרים אף לעליון, והוא בסוד אמרם ז"ל בואו ונחזיק טיבותא לאבותינו שחטאו שאלמלא חטאו אנו לא היינו נמצאים, כי קודם החטא הנה מצד הנשמה אין כלל התחלקות הדורות, והיינו נכללים במציאות אבותינו לגמרי.

היינו אומרים שאור השי"ת שייך דווקא לרוחניות היה ח"ו נתינת גבול וקיצבה באורו ח"ו, והרי אור השי"ת הוא בחי' בלי גבול לגמרי, וממילא לא יוגבל לא בגשמיות ואף לא ברוחניות, אלא כולם נמשכים ממנו ונכללים בו ובטלים אליו והוא למעלה מכולם לית מחשבה תפיסא ביה כלל.

ולמדרגה זו אנו זוכים בחג הסוכות - והוא בחינת אור מקיף, כי חג הפסח הוא הדביקות והחיבור בסטרא דימינא שהוא בחינת הרוחניות, אבל בחג הסוכות שבו מבררים אף קו השמאל, לאכללא שמאלא בימינא ולגלות אף שם יחודו ואחדותו ית"ש, זה אי אפשר אלא ע"י הארת קו האמצע הכולל ימין ושמאל מצד שלמעלה מהן ואין בו שום גוון כלל, וזהו ענין ויעקב נסע סוכתה (בראשית לג, ז), שתיקון חג הסוכות הוא ע"י יעקב אבינו עמודא דאמצעותא בחיר שבאבות. וזהו גופא הוא כידוע ענין ירדת הנשמה למטה, להתלבש בלבושים צואים של הגוף החומרי, שדווקא אז ביכולתה לזכות לאור העליון מאוד המושלל לגמרי מכל גבול כחשיכה כאורה.

ויתבאר בזה הענין המבואר בספיק"ק על אמרם ז"ל על חטא העגל 'לא היו ישראל ראויים לאותו

מעבור מתוך שיחותיו של המשפיע הגה"ח ר' בן ציון אפל שליט"א

רשפייה / כללי וחיצי קודש ממאורי החסידות

הבעל שם טוב הק' בא לעולם כדי להשריש בלכות בני ישראל שמחה אמיתית ושפלות אמיתית

הרה"ק ר' נח מלעכעוויטש זי"ע

סוכה - חיבור נשמה וגוף

ובענין זה גדלה מעלתה של קדושת חג הסוכות על הגילוי דחג הפסח, דאיה"נ מצד הגילוי הרי חג

פנימיות ארבעה מינים

איך ארבעת המינים מבטאים כי 'דין נצח' בעבודת הימים נוראים? ומה הן הכוונות בעבודת הנענועים בדרך העבודה? חיבור פנימי לעבודת ארבעה מינים

עוה"ז, וממילא נצחן דינא ומתפרדים כל הקליפות והכל ע"י נטילת ד' מינים אלו שבהם ניכר מפורש אורו ב"ה במלוכת בכל העולמות, ונטילתם גופא הוא לקחת והמשכת האור בכל הלבושים, וכיון דאגביה נפיק ביה שבלקחתו גופא נמשך האור הפשוט בכל הלבושים ומאירים.

כוונת הנענועים

אמנם ענין הנענועים מוליד ומביא מעלה ומוריד, ונקראו בשם שיירי מצווה, והם שמצידנו אנו מאריכים באורך וברוחב לתפוס את האור בתוך כל הלבושים שיהא קבוע חזק בתוך כל הלבושים, שיהא ניכר לנו ברור שד' רוחות שלו ומעלה ומטה שלו היינו כל לבושי עולם הזה, ועי"ז שיירי מצוות מעכבים הפרוענות, שהאור קבוע [והפרוענות מצד סילוק האור ח"ו כידוע] ונעצרין הרוחות רעות וטללים רעים והבן.

וכוונת הנענועים בפרטות מבורא בספה"ק, כי הנה אף שנסתר האור מ"מ כתיב מרחוק ה' נראה לי, והיינו מאתר רחוק, והיינו שאף בזמן החושך מ"מ בשרש מאיר אורו ב"ה ובעומק הוא ניכר לבני ישראל אלא שהוא הכרה מרחוק, שאינו הכרה זו ניכר בתוך הלבושים בקירוב, ובלבוש אינם מרגישים האור, אלא שמ"מ מכירים ששורש הלבושים הוא מאורו ב"ה, והרי זה כמו שהאור סתום ונעלם בשורשו ואינו נמשך ונתגלה בתוך הלבושים, וזהו ענין ה"מוליך" שהמינים רחוקים ממנו, בבחי' מרחוק ד' נראה לי, ומכיר בדרך הכרה מרחוק בשורש לבושי עוה"ז שהם כולם אור אחדות פשוט, ואף שבתוך הלבוש נסתרים, ועי"ז שנותן דעתו בהכרה זו נתעורר בו רצון וחשק אדיר להיות קרוב לאור והיינו שייפתס האור והכרה זו בכל כל הלבושים ממש.

וזהו ענין הנענוע שמנענע בלולב והוא מורה על הרצון והחשק שלא יהיה האור סתום בשורש אלא יתפשט בלבושים, והוא דווקא ע"י רעותא דלבא וחשק בחימום כל אברים לרצון השי"ת, ועי"ז נפתח מקור ונמשך בתוך כל לבושי עוה"ז, וזה "ההבאה" לקרבו אל לבו שיהא ניכר בלבו - ראש התפשטות אבריו - גילוי האור וכבוד שמים. וכך ממשיכין בכל הו' רוחות שהן בבחי' הו' מידות לבושי עוה"ז דרום חסד, צפון גבורה, מזרח תפארת, מעלה נצח, מטה הוד, מערב יסוד.

ואפשר לומר בעוד אופן דענין הרחיק הלולב במעשה ההולכה הוא בבחי' ילכו מחיל אל חיל, והיינו דאף שמכיר קצת בלבושי עוה"ז אורו ב"ה, מ"מ מסלק מעצמו כל הכרתו שהוא הכרה מלוכשת ומסתכל על שורש האור שגבוה עד אין סוף, ורואה בזה שכל הכרתו הוא כאין וכאפס ועי"ז ממשך הכרה יותר עמוקה שיאיר עד ללבושים הרחוקין מאוד שכולם יאמרו שירה לד' יתברך. (וזהו ענין מטי ולא מטי שא"א להשיג האור רק ע"י העלאת מ"ן שהוא בחי' מסירת נפש שמסלק כל התפיסה מהאור שיש בו והאור הוא עיקר החיות).

ואפשר דזהו ענין 'כיון דאגביה נפיק ביה' (כיון שהגביהו יצא: סוכה מב). שמצד השי"ת נמסר האור בפעם אחת, אמנם מצד תפיסת הנבראים בענין דווקא שיירי מצווה דנענועים דאי אפשר לתפוס את האור אלא ע"י בחי' מטי ולא מטי.

מעובד מתוך שיחותיו של המשפיע הגה"ח ר' בן ציון אפל שליט"א

החסידים [דהיינו האור] הנשפע בתוך המידות. ואפשר לומר דהנה המידות הם כידוע בחי' הצמצומים שבעולם, וזהו לשון 'מידה' ושיעור ומהן נמשך כל מיני ההסתרות וחשכות כידוע, שמחסד נמשך תאוות ותענוגים ומגבורה כעס וכו', אמנם בתוך תוכם של המידות נובע חיות מאור א"ס ב"ה בלתי נשתנית כלל בבחי' אני ה' לא שנית והוא חיות הכל, ועי"ז איתא בפתיחת אליהו ואיהי שקיא דאילנא בדרעוי וענפוי כמיא דאשקי לאילנא ואתרבי בההוא שקיו, היינו כל העולמות משולים לאילן מחמת התפשטותם מהשרשים לענפים ולעלים, והשי"ת משפיע מימי חסדו לכולם ובוה יש להן קיום והעמדה ובלעדו מימי חסדו לא יהא להם חיות כלל, וכדאיתא שם "וכד אנת תסתלק מנייהו אשתארו כלהו שמהן כגופא בלא נשמתא וכו'".

ועי"ז רומזים ד' המינים על אור העליון, הנובע בתוך לבושי העולמות והשמות, וכמו שהאריך בסידור הרב הקדוש בעל התניא ז"ע לבאר האיך שד' המינים מורים על אור האחדות. האתרוג במה שהוא דר משנה לשנה, וסובל כל שינוי העיתים קור חום, ואינו מתפעל משום לבוש לא לטוב ולא לרע, וזה מורה ששרש למעלה מהלבושים. וכן הלולב יש לו לב אחד כמו אמרו חז"ל שאינו מתפרד לענפים אלא האור הולך ביושר, והוא כפות כל העליון יחד תמים באחדות פשוט. וכן ההדסים כל שלשת העליון הרומזים לג' בחי' נפרדות חסד גבורה תפארת יוצאין כולן משורש אחד, וגם זה מורה שהשורש והחיות הוא פשוט כיון שמשפיע ומנביע ג' בחי' הפכיים, וגם על הערבות אמרו חז"ל שהן גדלים באחווה, שהם מסתכנין יחד לגמרי אחד בשני, וכל זה מורה על האור פשוט הנובע בכל הלבושים שאינו משתנה מלבושי העולמות.

וזהו גופא הענין מה שאמרו הקדמונים שאינם גדלים ע"י שר שהוא ענין הלבושים שהרי לכל מלאך וממונה בשמים יש שם ולבוש אחר זהו אש זהו מים בחי' הפוכות ממש, אבל מינים אלו גדלים ע"י השי"ת עצמו אור האחדות בלתי מתפעלת מלבושי עולם הזה, ולזה דייקא על ידי נטילת הלולב והמינים יימשך ויתגלה אורו וחסדו ית' על כל לבושי העולם ועל כל המידות, ויסתלק המסתיר והחושך המסתירים על האור.

כי מצד אחד הרי על מינים אלו כבר ניכר ההתחלקות, שהרי הם ד' מינים מחולקים במהותם, וגם בכל ענינם ניכר ההתחלקות כג' עליון של ההדסים שהם ג' בחי' נפרדות כנ"ל, ומצד שני הם מורין על בחי' אחדות וייחוד, אלא שבמינים אלו ניכר האיך שבתוך ההתחלקות מאיר אור אחדות פשוט שאינו נתפעל מההתחלקות כלל, וזה גופא הוא החיות של כל הלבושים, ולזה במינים אלו ניכר מפורש הכבוד שמים שיש בכל הלבושים, בבחי' כל פה לך יודה וכו' כנ"ל, ומאיר וניכר בהם שם הוי"ה ב"ה.

ועי"ז בא מצוות התורה ולקחתם לכם פרי עץ הדר וגו', ולקחתם לכם' דייקא בתוך כל לבושי עוה"ז להמשיך ולגלות אורו ב"ה, ועי"ז יאירו כל לבושי עוה"ז ויהא ניכר בהם כבוד שמים ויתפרדו כל פועלי און, וזה ענין ה"נצחון דינא" שע"י נטילת הלולב כמו שאמרו חז"ל, והענין בזה שכל הדין והתגברות הקליפות, הוא מצד הסתרת האור מהלבושים, אמנם ע"י נטילת מינים אלו הוא המשכת אור הקדושה בתוך כל לבושי

ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וגו', ידועים דברי המדרש (ויקרא רבה, יד) דארבעת המינים מרמזים על ד' אברים וחושבים חשובים שבאדם, ההדס רומז לעיניים, ערבה לשפתים, לולב לשדרה, ואתרוג ללב. ובזוה"ק איתא שהם רומזים לז' מידות שבאדם, ג' הדסים חסד גבורה תפארת, ב' ערבות נצח והוד, לולב יסוד, אתרוג מלכות, עוד איתא שם שהם בחי' ארבע אותיות שם הוי"ה, "יוד" - הדסים, "הה" ראשונה - ערבות, "ויו" - לולב, "הה" אחרונה - אתרוג.

התעוררות הרצון בראש השנה

והענין דהנה כתוב "כל הנברא בשמי לכבודי בראתי וגו'" והיינו שכל מציאות הנבראים הוא לגלות כבוד שמו ית', ובלא זה אין להם מציאות כלל דאין עוד מלבדו, וזה "כל פה לך יודה" - כל מציאות הפה הוא להודות לה' יתברך. "וכל עין לך תצפה" - כל הקיווי שיש באדם הוא רק הקיווי והיחול לה' יתברך, "וכל קומה לך לבד תשתחוה" - כל מציאות קומת האדם (השדרה) הוא הביטול לה' יתברך, "וכל הלבבות ייראו" - עומק מציאות הלב הוא היראה (בחי' ריאה) מה' יתברך.

והנה זהו המציאות האמיתי, אמנם השי"ת הסתיר אורו ואין ניכר מפורש הכבוד שמים שיש מכל הנבראים, והם נראים כמו שיש להם ח"ו מציאות לעצמם, וביותר ע"י החטאים עוונות ופשעים נסתר האור יותר ויותר, ע"ז שנאמר ואנכי הסתר אסתיר וגו' ועוונותיכם מבדילים, ומחמת זה נתרבים ח"ו הקליפות משא"כ בהגלות נגלות אורו ב"ה וכבודו, מיד מסתלקים ומתבטלים ע"ז שנאמר לא יגורך רע, דניכר מפורש דאין עוד מלבדו ואין כח נפרד ח"ו.

וענין הסתר זו הוא בחינת 'בכסה ליום חגנו' שבראש השנה נסתר אור השמש, שהוא האור שהשי"ת מאיר בלבושי עולם הזה, והוא בבחינת דורמיטא ואינו מאיר ללבנה שהיא המלכות - שורש לבושי עולם הזה, ואין ניכר מפורש אורו ב"ה בלבושי עוה"ז, ומהו נמשך בחי' הדין ומתגברין הקליפות ח"ו. ועי"ז נתן לנו השי"ת מצוות תקיעת שופר לעורר מחדש האהרה העליונה להשפיע ולגלות אורו ית' בלבושי עולם הזה, אמנם ע"י תקיעת שופר קול פשוט הוא עדיין רק התעוררות הרצון ושורש השפע והגילוי, אמנם המשכת האור בלבושים ממש הוא ע"י מצוות נטילת לולב דווקא.

ארבעת המינים - המשכת אור האחדות

ויש לבאר כיצד ע"י נטילת לולב נמשך ונתגלה אור העליון?

דהנה מצינו ששורש מינים אלו גבוהים מאוד, ועד שאמרו הקדמונים שאינם מתגדלים ע"י שר בשמים אלא ע"י השי"ת עצמו.

וביאור הענין דהנה איתא בכתבי האריז"ל דאף שמצינו שהמינים מורים על ז' המידות חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד מלכות כנ"ל, אין הכוונה שרומזים על עצם המידות, אלא על ענין פנימי יותר שהם מרמזים על

שמחה

שמעון לייב, משה נטע, ופינחס דוד התייטבו
בהבורה, ויצאו עם מעין שמחה של הטעה באב
לפניה"ג, ויש אומרים מעין רמקון...

מה ענה ה'בית ישראל' לראש ישיבה שמעון לפניו על השירה בתפילות ימים נוראים? ❦ תורה ומצוות בלי שמחה זה
חסרון בשלימות או חסרון במהות? ❦ למה אין מצב שאי אפשר לו ליהודי לשמחה? ❦ ואך מניעים בפועל לשמחה?

- הסיבות השמחה הניצוה ודרבי העבודה בני שנהלכנו בהבורה מרעים -

המימרא של הרה"ק מסאסוב, זה משהו אחר לגמרי, זה כל הענין של תורה ומצוות, הקב"ה רוצה שאתה תחיה עמו, הקב"ה רוצה אותך, כשאתה עושה את התורה ומצוות בכפיה בלי שמחה זה בכלל לא מה שהשי"ת רצה."

שמעון לייב מתרומם ממקומו בנרגזות קלושה. "חברים, במקום להרגיע אותי אתם רק זורים לי מלח ומוסיפים לחדד עד כמה חשובה ונחוצה השמחה שאין לי..." אני גם לבוש בלבוש חסידי, ובדברות קודש או יחידתי אני מכונה לעת מצוא 'הרב החסיד ר' שמעון לייב' ובכל זאת אני לא יודע על איזה שמחה של החסידים אתם שחיים... תגידו, אנחנו באמת כאלו מטומטמים? איך זה קורה לנו שאנחנו יהודים בני מלכים, ומקיימים מאות מצוות מדי יום, ואין לנו את השמחה הראויה? בוא נתחיל לדבר על איך אנחנו מצליחים בפועל להיות בשמחה..."

התבטאותו המשעשעת של שמעון לייב משרה שחוק קל בקרב החברים.

החיוכים מזכירים למשה נטע מימרא מהבעש"ט. "יש מימרא מהבעש"ט על הפסוק 'לשמחה מה זו עושה' כי אפילו שמחה של מה בכך, עושה ופועלת דברים טובים.. העיקר לא בעצבות.. הוא מציין בבדיחותא.

"הבעש"ט אמר את זה באחת השנים בר"ה כאשר היו קטרוגים גדולים בשמים, והבעש"ט הק' עם תלמידיו התאמצו כל היום לבטל את הקטרוגים, והיה שם איש המוני שלא סבל את המתח.. ועטה

**זה מצב שהנפש חיה ופועלת,
האדם מרוצה מהחיים שלו
הוא מרגיש שטוב לו לחיות,
לא יותר מזה..**

על עצמו מסכה משעשעת והסתובב בין הקהל, עד שהציבור התחיל לשחוק ודווקא אז הצליחו לפעול לבטל הקטרוג בשמים ע"י השחוק, ואמר הבעש"ט על זה 'לשמחה מה זו עושה' גם שמחה של מה בכך, 'מה זו', גם היא 'עושה'..."

הנשמה מסתלקת, כך מפורש בחז"ל כי אפילו דוד המלך כשהיה רוצה שתשרה עליו שכנייה היה צריך שינגן המנגן להביא אותו לשמחה."

שמעתי מספרים על הרה"ק ה'בית ישראל' מגור, שפעם טען לפניו אחד מראשי הישיבות, על מנהג החסידים לשורר בשעת התפילות בימים נוראים, "איפה חרדת הדין?" טען הלה.

ענהו הבית ישראל במימרא המקובלת מאחד מגדולי האחרונים, על מה שמובא ברש"י בפרשת ויחי כשיעקב בירך את בניו, כי יעקב אבינו ביקש לגלות את הקץ ונסתלקה הימנו שכנינה. והקשה, וכי אילו היה הקב"ה אומר ליעקב אבינו שלא יגלה את הקץ לא היה מציינו? מה הצורך לסלק ממנו שכנינה? וביאר, כי יעקב אבינו ראה את הקץ והדורות האחרונים שלפני הקץ ומצבם השפל, וזה הביא אותו לעצבות, ולכן נסתלקה ממנו שכנינה. אמר הבית ישראל לאותו ראש ישיבה: "כשנצטק ונבכה בוודאי לא יעזור לנו כי הרי השכנינה מסתלקת, אז לפחות נשיר קצת..."

פינחס דוד מהנהג: "כן כן, אצל חסידים רצו 'לחיות' עם השי"ת לחיות עם תורה ומצוות, בלי שמחה הקשר עם השי"ת מת והתורה ומצוות הן יבשות בלי חיות."

"ידוע האימרה הנוראה של הרה"ק ר' משה לייב מסאסוב זי"ע שמפרש את מה שכתוב בסוף התוכחה כי כל זה בא 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל' (דברים כח, מז), כי כל הקללות מגיעות כעונש על שלא עבדו את ה' בשמחה, ואגב, כשמתבוננים במימרא הזו אפשר לתפוס מה זה שמחה, כי בעצם אין שום מצווה בתרי"ג מצוות להיות בשמחה, ובכל זאת כל התוכחה באה רק כי לא עבדו את ה' בשמחה, שום מצווה אחרת אינה נזכרת בתוכחה חוץ מזה, כי שמחה זה לא מצווה נוספת, שמחה זה הכל, בלי שמחה זה תורה מתה ומצוות מתות."

"פעם הייתי חושב שמעין השמחה בתורה ומצוות, הוא ענין של הגשה' ממשך פינחס דוד, 'חשבת' שה' אומר לנו כביכול, תגישו לי את המצוות בשמחה ובטוב לבב, על דרך מלך בשר ודם האומר לעבדו עדיף שתתן לי ביסקויטים עם פנים מאירות ושמחות, משתתן לי בשר ודגים עם פרצוף חמוץ. ובאמת שגם זה נכון למדרגה מסוימת, אבל לפי

"מה אתם אומרים חברים" נכנס שמעון לייב בסערה אל ביתו של פינחס דוד, שם התקבצו החברים לחבורה השבועית. "שמעתי היום אימרה חריפה בשם הגה"צ ר' יעקב מאיר שכתר שליט"א ואני לא יכול להרגע מזה.."

ר' יעקב מאיר אמר שהלוואי היה ליהודים בפורים אחה"צ, מעין השמחה הראויה באמת להיות ליהודי גם בתשעה באב כשיושבים על הקרקע... מה אתה אומר פינחס דוד?"

"איי איי איי איזה הגדרה, איזה הגדרה" מתמוגג

**זה באמת זועק לשמים, איך
בני מלכים יכולים להסתובב
כשוק עם פנים חמוצות**

פינחס דוד.

"זה הרי פשוט כפשוטו" מסביר פינחס דוד בהתלהבותו, "גם כשמקוננים על חורבן בית המקדש ועל כל הצרות שהיו לנו, הרי אצל יהודים בריאים זה כמו בן מלך שגירשו אותו לתקופה קצובה מבית אביו, כשבן המלך בריא בנפשו גם אם כואב לו עד עומק הנפש שהוא מגורש לעת עתה, אך ההרגשה המרוממת והשמחה כי הוא בנו של המלך אינו סרה, הוא יודע כי גם עכשיו הוא ממשיך להיות בן אהוב אצל אביו המלך, וגם הגלות עצמה זה לטובתו ומאבא האוהב.

ואילו כיום יש הרבה יהודים בני מלכים שגם בפורים הם צריכים ל'התחזק' כי בכל זאת הם יהודים..

ס'איז פשוט א הימל געשריי..."

לפחות נשיר...

משה נטע מצטרף: "זה באמת זועק לשמים, איך בני מלכים יכולים להסתובב בשוק עם פנים חמוצות... לא לחינם הדגישו כל כך אצל חסידים את ענין השמחה, כשיהודי לא שמח, הנשמה שלו אינה פועלת."

"הנשמה היא מציאות של שמחה, עוז וחדוה במקומו, כשיהודי אינו שמח גם אם הוא הצדיק הגדול ביותר

”גוט, ב”ה אבי נישט בעצבות”. נענה פינחס דוד, “אבל שמעון לייב צודק צריכים ללבן איך אנו פועלים את זה בקרבנו בפועל”.

”לדעתי יש לנו קודם כל להגדיר מה זו בדיוק אותה ‘שמחה’, יש הרבה אנשים היום שכבר מבולבלים ולא יודעים על מה מדברים, יש כאלו שחושבים

צריך לדמיין לעצמו מצב שהוא עומד באמצע איזה יער אפריקני, יחד עם עוד מאות מטיילים גויים מכל העולם, ומגיע זמן התפילה

ששמחה זה להיות במצב רוח מרומם מאד, ויש גם כאלו שחושבים ששמחה זה לצחוק או לרקוד או לשיר..

”אסור לשכוח ש’שמחה’ זה פשוט להיות שמח... זה מצב שהנפש חיה ופועלת, האדם מרוצה מהחיים שלו הוא מרגיש שטוב לו לחיות, לא יותר מזה.. נכון שיש דרגות ע”ג דרגות להתעלות בשמחה. אבל פשטות עבודת השמחה היא עבודה שווה לכל נפש ממש, כל אחד בכל מצב להיות שמח מהמצב שהוא נמצא.

”אחת העצות הרווחות לשמחה, הוא להתבונן במתנות שה’ חנן אותנו, ברגליים שפועלות, בכליות הבריאות, בלב הפועם בלי לעשות חכמות ל”ע וכן הלאה. אבל הסוד של כל העצות הללו כי לא די במחשבה בעלמא, צריך לפתוח את זה.

”יש אנשים שמתפלאים על המשפיעים המעוררים על כך, דבריהם נראים להם כתלושים מן המציאות, הם טוענים ‘וכי אני לא יודע את זה שאני בריא בכל רמ”ח אבריי? והרי בכל זאת אני לא שמח!’ אבל התשובה היא שלא די בזה שיודעים את זה צריך לפתוח את זה ולחשוב את זה כראוי. אדם צריך לתאר לעצמו לדוגמא שבראש השנה העבר היה נידון רציני למעלה אם לאפשר לו את פעולת הכליות לשנה הבאה, והיה צד שבשנה הבאה הן יפסיקו פתאום את פעולתם והוא יצטרך לעבור טיפולי דיאליזה מתישים פעמיים בשבוע, ואח”כ לעבור השתלת כליה בחו”ל בעלות של שלש מאות אלף דולר רח”ל, רק בסוף הגיעו מלאכי רחמים והכריעו את הכף לאפשר לו שהכליות ימשיכו לפעול כרגיל... וכן הלאה על זה הדרך...

כשאדם חושב את זה בצורה כזו הוא באמת יכול להתחיל לשמוח בכל המתנות שלו”.

מחשבה - אותיות בשמחה

”צדיקים אמרו כי מחשבה אותיות בשמחה” מציין פינחס דוד. “זה כל הסוד של שמחה, יש לנו המון עם מה לשמוח על כל צעד ושעל, צריך רק להשקיע כמה דקות של מחשבה”.

”אתם יודעים שמדי בוקר שורים על הידיים שלנו אלפי רבבות חיצונים וקליפות? ומדי יום אנו

מקבלים מתנה נפלאה ששמה ‘נעגל וואסער’ ובהינף יד אנו מבטלים אותם לגמרי? אנו יודעים, ודאי שאנו יודעים, ובכן, מישוה מאתנו כבר שמח פעם עם הנעגל וואסער שלו?!”

”זו רק דוגמא אחת מני מאות דברים נפלאים העוטפים את חיינו, שיש לנו לשמוח עמהם, אילו היינו משקיעים כמה דקות של מחשבה. אחר כך אנו הולכים למקוה, ואנו מקבלים בטבילה אחת בלי שום עבודה טהרה נפלאה מלמעלה המקרבת אותנו לאבינו שבשמים, למה אנחנו לא שמחים עם המתנה הנפלאה הזו?!”

”אנשים נוטים לשמוח רק עם דברים שהם עמלו והתייגעו על זה” מבקש משה נטע לתרץ. “אילו היינו נמצאים בכפר נידח והיה נדרש מאתנו להשקיע מאמץ גדול להגיע למקוה, בטח היינו יוצאים מהמקוה בהרגשת שמחה וסיפוק, ובאמת מה ההבדל? וכי בגלל שלא התייגענו על זה הטהרה קטנה יותר? אך כנראה הסיבה לכך היא כפי שאמרת פינחס דוד, כי אנו לא חושבים...”

שמעון לייב מוסיף נקודה נוספת “ישנם סיבות נוספות העוללות להפריע לנו לשמוח, לפעמים כשאנו עומדים בתפילה, אפילו אם יש לנו קצת התעוררות בתפילה, בכל זאת אנו לא מרגישים שמחה מהעבודה שלנו, כי אנו רואים גם את עובד ה’

עם האח השני הפושע הנידון הוא אחר לגמרי, הוא אלק ממעל! הוא חייב להגיע לגן עדן להתענג על ה' לנצח נצחים!

פלוני העומד מימינו וצדיק אלמוני אשר מאחורינו שהשגותיהם בתפילה עולים עשרות מונים על השגותינו הקלושה, עד שהתפילה שלנו מאבדת ערך בעינינו”.

”אני חושב שאברך צריך לדמיין לעצמו מצב שהוא עומד באמצע איזה יער אפריקני, יחד עם עוד מאות מטיילים גויים מכל העולם, ומגיע זמן התפילה. ואז הוא עוזב את הקבוצה, שולף מתרמילו את תיק ה”טו”, מוציא את הבגד המיוחד עם הארבע הכנפות שבורא העולם הזמין אותם ממנו... במצב כזה האדם תופס את גודל הערך שלו, מכל מאות הגויים שסביבו לא איכפת לו, לא מעניין אותו, ממני דווקא הוא מצפה עכשיו שיתעטף בציצית כי אני בן העם הנבחר והאהוב לפניו. באיזה שמחה הוא יתחיל להגיד את התיבות הקדושות של התפילה!”

”אין ספק שכשהיהודי הזה יפשוט את ה”טו”, זה יהיה בהרגשת סיפוק ושמחה. ב”ה! אמרת את מילות התפילה! לבשתי טלית! הנחתי תפלין! גם אם הוא ייזכר שיש עובדי ה’ שתפילתם היא במדרגה גבוהה הרבה יותר ממנו, זה לא יטריד אותו כי הוא זה, כיה הוא קלט קצת את הערך המיוחד של התפילה שלו”.

”זו עצה נפלאה שאני משתמש בה רבות, כי כשאני מרגיש את שמחת האשר בחר בנו מכל העמים כל חילוקי המדרגות הופכים לשוליים, העיקר שאני יהודי”.

מהות נצחית

”אם אתה מדבר על השמחה של אשר בחר בנו מכל העמים” מעיר משה נטע, יש לזכור את מאמר הצדיקים “שאין מצב שיהודי לא יכול לשמוח בזה שלא עשני גוי”, כלומר גם יהודי שעבר כל העבירות שבעולם וירד לדיוטא תחתונה, גם הוא יש לו עדיין הרבה לשמוח, עם זה שהוא יהודי.

”המאמר הנורא הזה אינו מיועד דווקא לבעלי תשובה, זה מיועד גם בשבילנו, הוא אומר לנו כי המציאות שלנו כיהודים זו מציאות נצחית, אין מצב שיהודי מפסיק להיות יהודי! כל יהודי מקושר במהותו בקשר אלקי נצחי להשי”ת, לשם הוא שייך ולשם הוא יחזור בסופו של דבר, כי העובדא שאנו יהודים זו עובדא אלקית ואמתית, וכל המעטפות השונות איפה שאנו מחוברים בינתיים, אלו דברים זמניים. כעין המאמר הידוע של הרה”ק מאפסא על הפסוק ‘והיה עקב תשמעונו’ כי והיה הוא לשון שמחה, כי כשהיהודי קולט ש’עקב תשמעונו’ שבסופו של דבר ישמע לקול ה’, כיון שהוא מציאות אלקית נצחית ולא שייך שידח ממנו נידח, וכל ההבדל הוא רק כמה זמן וכמה גילגולים או יסורים, ח”ו יהיו בינתיים, זה מביא אותנו לשמחה גדולה”.

”זה נורא כשמתבוננים בזה” מתלהב פינחס דוד.

”תאר לך שני אחים גויים רוסיים, אחד מהם התגייר בנערותו כדת וכהלכה, אך אח”כ הוא חזר לסורו והפך לגרוע פי כמה משהיה קודם, ומדי יום הוא עובר על עשרות עבירות חמורות, לעומתו אחיו מעולם לא התגייר הוא נשאר גוי, אך הוא ממש חסיד אומות העולם, הוא עוסק כל יומו במעשי חסד וצדקה ומפקיר את עצמו לגמרי למען הזולת.

שני האחים האלו אחרי פטירתם יעלו למעלה ויעמדו למשפט. האח החסיד אומות העולם יקבל איזה וילה ורכב שרד בעולם התווה על כל החסד אשר עשה, ונגמר העסק אתו.

”אך עם האח השני הפושע הנידון הוא אחר לגמרי, הוא יהודי! חלק אלק ממעל! הוא חייב להגיע לגן עדן להתענג על ה’ לנצח נצחים! גם בינתיים יגזרו עליו גיהנם או גלגול חוזר למרק את כל חטאיו ופשעיו, ולהיות מוכשר להגיע למקומו הנצחי, אך הוא מציאות נצחית שקיימת לעד ולעולמי עולמים!”

”זה פשוט בלתי נתפס.. האדם התגייר לרגע והוא הפך לנצחי!”

”נורא נוראות!, על זה אנו אומרים ‘מה יפה ירושתנו’ אנו אפילו לא התגיירנו, נולדנו נצחיים!”

שמעון לייב פוצח בשירה, אשרינו, אשרינו, אשרינו מה טוב חלקנו, משה נטע, פינחס דוד והשאר מצטרפים ברגש גואה, ומה נעים, ומה נעים גורלנו, ומה יפה, יפה ירושתנו!

”נו, הגענו אולי למעין שמחה של תשעה באב על הקרקע..” נענה שמעון לייב אחרי כמה דקות מרוממות של שירה.

”לא.. אומר פינחס דוד בתנועה של ביטול.

”אולי מעין דמעין, אולי...”

שמחת הנפש

פרקים של בהירות על הדרכים לקנות 'שמחת הנפש' ועל ההתמודדות עם המפריעים למיניהם ◊ בהיר, קולע, ולמעשה

ובזה יריגיש הרגשת שלימות. ומביא רוגע עצום, ומכניס לשמחה אמיתית ושלווה פנימית. כי על ידי האמונה והביטחון, שהכל השי"ת עושה ולטובה גמורה, ושהוא ית' יכול להשלים ולתת הכל. בזה האדם יכול לשמוח באמת. וזו היא הדרך היחידה, להגיע לשמחה אמיתית - לשמוח במציאות השי"ת, ובקירבה אליו.

ובכל פעם, שהיצר הרע בא, עם מחשבות העצבות שלו, צריך להכנס מיד לאמונה ושמחה. וישנן לעצמו 'השי"ת איתי כל הזמן, ואם יש לי את השי"ת יש לי הכל, ולא חסר לי דבר, כי הוא הכל, והכל תלוי בו'.

ג הכח לעורר שמחה

נמצא דכוח עצום לעורר שמחה - הוא כוח המחשבה. דהיינו, להתבונן ולשמוח במציאות השי"ת ויחודו ובטובו - שמחה באלקות, ובכך שאני חלק אלוך ממעל, בנו אהובו של השי"ת, שאהב אותי ללא גבול, ובו בוטח ליבי גם יתבונן בכל הטובות שעשה עימו השי"ת כל ימיו, ויכנס מזה להבנה כמה השי"ת אוהב אותי, וממילא יוכל להתגבר על העצבות, שהיצר מנסה להכניס אותו, על ידי כל מיני מחשבות של חסרונות. ובכוח המחשבות האלו, יכנס עוד ועוד לאמונה ואהבה ודבקות להשי"ת, ובה יזכה לשמחה.

והנה, אף שהשמחה היא דבר פנימי, ומשיגים אותה בעיקר על ידי מחשבה, מכל מקום לפעמים צריך להשתמש בחיצוניות כדי לפתוח את השמחה בלב. והיינו, על ידי מעשים המביאים לשמחה, כמו ניגון משמח או ריקוד וכדומה.

וכנודע שאחר המעשים נמשכים הלבבות, ואם יחייך וישיר בניגון פה, או בשמיעת ניגונים, וירקוד, וידבר דיבורי אמונה ושמחה, זה יגרום להתעוררות השמחה הפנימית.

וכמו שמצינו באלישע, שהיה בצער על הרשע שהיה עימו, ואמר 'קחו לי מנגן, ויהי כנגן המנגן ותהי עליו רוח אלקים', כי על ידי כח הניגון הצליח אלישע להכנס לשמחה, ולהשראת השכינה.

ומיותר לציין כי כמו בכל עניני העבודה, עיקר ההצלחה היא על ידי בקשה ותפילה. ויבקש על זה תמיד - 'תזכני אבי להיות שמח תמיד באמת'. כי בשמחה, תלויה העבודה כולה.

ד ההפרעות לשמחה

היות כי עיקר העצבות אצל עבדי השי"ת היא בהנוגע להעבודת ה' שלהם. לכן **חובה עלינו ללמוד היטב, איך להשיב מלחמה שורה**, על טענות היצר ובלבוליו כי

אבלו של משה נשתכחו שלוש מאות הלכות, עד שבני ישראל רצו להרוג את יהושע, עד שהחזירם עתניאל בן קנז בפלפולו. ומבארים הספרים הק', שההלכות נשתכחו, מחמת שנפלו לידי עצבות.

כי כאשר היצר הרע מפיל את היהודי לעצבות, וגורם לו לחשוב שהוא לא טוב, ולא שווה, אזי בזה הוא גורם לו להתייאש מהעבודה - וממילא האדם מרגיש כאילו הוא מוכרח לחפש 'חיות' באשפות התאוה, ושאר נפילות. ולכן, השמחה היא ממש מיסודות העבודה. והיא 'מצוה גדולה' - לחיות ולהרגיש כל הזמן, עם שמחה ולהיפך עצבות הוא עבירה גדולה אשר הוא מהמפריעים הגדולים בעבודת השי"ת.

ורבינו הזקן ז"ע מפליג ביותר כי דעל ידי שמחה מרחיקים כל המניעות בעבודת השי"ת, וז"ל (ישור אמונים' צהלי ורוני פ"ד) "ותכלית הדברים... שעל ידי שמחה נדחין כל המונעין מעבודת ה', והבן הדברים. כי דע כשאדם רוצה ומקבל על עצמו עול עבודת ה', אז יש כח ביד היצר לנסות ולהזמין לו כל מיני מניעות מבית ומבחוץ, והמניעות רודפין זה אחר זה... וכל המניעות המה עצם עוונותיו שנבראו מהם כל מיני מניעות, כדכתיב (ירמיה, ב ט) 'תסרך רעתך'. ואין עצה לזה ללחום עם כל המונעים רק על ידי שמחה של קדושה, כי טבען של המניעות כשאדם הוא בעצב ובצער ובקטנות יש בכוחן יותר ויותר לרדוף אחר האדם".

ב מהי שמחה?

והנה הגדרת מהותה של השמחה היא - **הרגשת שלמות**. כלשון המהר"ל. והנה, בעולם הזה אין שלימות, לא ברוחניות, ובוודאי שלא בגשמיות. וזו באמת הסיבה שהרבה אנשים אינם מרגישים שמחה תמידית, ויש שממש נכנסים לעצבות. והטעם בזה הוא - כי הם מרגישים חוסר שלימות.

ומעתה יש להתבונן - אם אמת הדבר שאין השלימות איך יוכל האדם, להגיע לשמחה, שענינה הרגשת שלימות?

והתשובה היא - שאמנם האדם מצד עצמו, כשהוא לבדו, אין לו שלימות. אבל יש בעולם שלימות אמיתית, אחת ויחידה, והיא השי"ת. **והאדם יכול להרגיש שלימות ושמחה, על ידי שיש לו חיבור אליו ית', ושמח בו.**

וזו עיקר מה שיש לאדם לשמוח - הוא לשמוח בהשי"ת. וכמו שכתוב 'שמח ישראל בעושי', 'תגל נפשי באלקי'. והיינו, להכנס לשמחה על שיש לנו את השי"ת. לשמוח על כך שהשי"ת תמיד עמנו, בכל מקום ובכל מצב. ויתבונן **וירגיש איך שהשי"ת, שאין עוד מלבדו, ושהכל בידו, נמצא עימו בכל עת**, ושומר עליו, ועושה עימו רק טוב, ונותן לו כל צרכו.

בעמדנו בחג הסוכות - זמן שמחתנו, המועד שגילו לנו הצדיקים הקדושים זי"ע שהוא הזמן המסוגל לקנות את השמחה, וכפי שפירשו צדיקים זי"ע 'זמן שמחתנו' עת לקזמן את השמחה על כל השנה.

על כן לעת כזאת עלינו להרחיב קצת בענין השמחה, בגדול מעלתה, ומה הן הדרכים להגיע אליה, ובעיקר כיצד להתמודד עם המפריעים את שמחה.

א מעלתה ונחיצותה

בספרים הקדושים האריכו הרבה בגודל מעלת ונחיצות השמחה התמידית, שרק ע"י השמחה יוכל האדם להתעלות במעלות העבודה והדבקות בהשי"ת. וזהו מלבד ענין השמחה של מצוה' שישמח האדם בעשיית המצוות, תבעו אצל החסידים שמחה כללית, שיחיה האדם משך כל היום בשמחת הנפש, כמימרא המפורסמת "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד".

הנה, כפי מה שחי האדם עם שמחה כך הוא מקבל **חן קדושה**. כי **השכינה אינה שורה אלא במקום שמחה**. ולעומתה - העצבות היא השורש לכל העוונות רח"ל, והיא הגורמת לכל הנפילות שיש. והיא קלפיה גמורה.

כפי שכתב רבינו חיים ויטאל ב'שערי קדושה'. וז"ל: **'העצבות גורמת מניעת העבודה וקיום המצות, וביטול עסק התורה וכונת התפילה, ומבטל מחשבה טובה לעבוד את ה'.** והיא **שער התחלת גרוי הסתת היצר הרע, גם גורמת סלוק רוח הקודש מעליו**.

'וההפך, בהיותו עובד ה' יתברך בשמחה, כמו שכתוב (תהלים ק, ב) עבדו את ה' בשמחה, כי השמחה מוסיפה חשק רב ואהבה, להדבק בו יתברך. וכתוב (דברים כח, מז) תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב וגו'. כי העבודה, אם היא בעצבון, דומה לעבד העובד לרבו בפנים עצבות וזועפות. וכתוב (משלי י, כב) ברכת ה' היא תעשירי ולא יוסיף עצב עמה'.

'כי העצבון הוא נמשך מזהמת סמא"ל ונחש, שהטילו באדם חוה, כמו שכתוב באדם (בראשית ג, ז) בעצבון תאכלנה וכתוב (שם טז) בעצב תלדי בנים, ועל ידי כך הקב"ה ושכינתו מסתלקים מעליו. והראיה מיעקב בחיר האבות, שנסתלקה ממנו שכינה ורוח הקודש, עשרים ושתים שנים שפרש יוסף ממנו, וכששמח בבשרותו כתיב ותחי רוח יעקב, ששרתה עליו רוח הקודש'.

'ואמרו רבותינו ז"ל (פסחים ק"ז) אין שכינה ואין נבואה שורה לא מתוך עצבות וכו', וכן מצינו באלישע ובבני הנביאים דכתיב (מלכים ב ג, ט) והיה כנגן המנגן וכתוב (שמואל א י, ה) ולפניהם תוף וחליל וכנור והמה מתנבאים'. עכ"ל.

והיא גורמת לשכחת התורה והעבודה רח"ל. וכמבואר בספרים הק' על הא דאיתא בגמ' (תמורה ט"ז ע"א) שבימי

היצר הרע משתדל מאוד, להפיל את עובדי השי"ת לעצבות מהדברים האלו ובדברים של 'מצוה', יותר קל לו להפיל את האדם, כי הוא מרמה את האדם, שרצון השי"ת שהוא יהיה עצוב בזה, כי הרי זה עניני מצוה.

והנה אצל עובדי ה', הגורם העיקרי לעצבות, הוא - כאשר הם רואים, או נדמה להם, שנכשלו בעבירה, או לא הצליחו בעבודת ה' כמו שרצו. כי כיוון שהם יודעים ומכירים בחשיבות העבודה, אזי, כשולן בעבירה, או חוסר הצלחה, שובר אותם מאוד. והיצר הרע משתמש בזה, כדי ליאש אותו מהעבודה. והוא אומר לו - 'כבר נפלת, וכבר אינך צדיק, וכבר אין טעם להמשיך להתאמץ בעבודה', והוא רוצה להחלישו עכשיו, בגלל מה שהיה בעבר.

והנה כאן יש קושי. כי מצד אחד, 'חשבון נפש' הוא באמת דבר יסודי בעבודה. ובוודאי שאדם צריך לבדוק את עצמו, ולהצטער על מכשולותיו. ובלא זה, אזי, מלבד מה שלא יתוקן מה שפגם, גם לא יהיה לו 'מחייב' להתקדם, והוא עלול ליפול שוב. אמנם, מצד שני, זה מביא אותו לעצבות.

ולכן הדרך היא להפריד בין העבר להווה. והיינו, שבמהלך היום הוא חי רק עם ההווה ועל העבר יקבע זמן להתבונן במה שהיה, מה צריך תיקון ואיך לתקן. אבל עכשיו ממשך הלאה, ולא חושב על מה שהיה, אלא רק על עכשיו, ובודאי צריך מחשבה של תשובה אבל זהו מחשבה רגעית שלא רוצה העבירה ולא יותר וההרחבה בענין זה והאיך יתקן זה כבר דוחה להזמן המסוים. כמבואר בארוכה בתניא פרק כ"ו דבמשך היום יש להסיח דעתו מעבירות, אלא ימשיך לעבוד את השי"ת בשמחה ובטוב לבב, ובסוף היום או השבוע יתבונן בהעבירות והכשלונות וישוב ויתקן.

וזה עיקר גדול והכרחי, כדי להצליח בעבודה. והוא יסוד עצום - שצריך להשיח מליבו כל מה שהיה, ולחשוב רק על ההווה, ולעשותו בכל הכח.

ואין זה התעלמות מהמציאות, אלא אדרבה, זה האמת - כי כל רגע הוא עבודה בפני עצמו. וכל רגע הוא אפשרות חדשה להתחבר להשי"ת. ולכן, אף שצריך לתקן את העבר, מכל מקום, זה לא נוגע בכלל לעבודה של עכשיו, ואין שום סיבה שתחלש עבודתו עכשיו בגלל מה שהיה.

ובכל רגע ורגע, השי"ת פותח פתח להתחבר עימו. ואין שום הגיון להפסיד את הרגע הזה, בגלל מה שהיה בעבר. אין זה אלא עצת היצר, ולכן צריך להחליט, שעכשיו נפתח 'דף חדש', ומתעלם מכל מה שהיה. משל לאדם שהגיע לחתונה, והפסיד את המנה הראשונה, וכי יעלה על דעתו, שבגלל זה לא יאכל את המנה שמביאים לו

זו באמת הסיבה שהרבה אנשים אינם מרגישים שמחה תמידית, ויש שמשמש נכנסים לעצבות - כי הם מרגישים חוסר שלימות

עכשיו? או בגלל שיצטרך ללכת, ולא יוכל לאכול את המנה האחרונה, אזי לא יאכל כלל? הלא כל דבר הוא רווח בפני עצמו.

ומי שיחזיק באמת הזו יראה שזה יציל אותו מהרבה נפילות. כי כל פעם ירגיש 'זו הזדמנות חדשה כדאי לי לנצל לפחות אותה', ולא יתפתה לחשוב את עצת היצר, שאומר - 'ממילא נפלת או ממילא תיפול', כי יאמר לו, לפחות את הרגע הזה אצליח לתפוס להתקרב להשי"ת. וכשיצליח להתגבר וינצל רגע אחד, כבר יראה שיפתח לו עוד ועוד, ושבוסף גם יצליח לתקן את העבר. אבל גם בלא זה, כל תנועה טובה היא 'עוד מנה', והיא דבר לעצמו, שמשמח את השי"ת ומחבר איתו.

ודבר זה מצוי במיוחד כשבא זמן של התחדשות. כגון בתחילת שנה, או שבא איזה חג וכדומה - שבו האדם מחליט לפתוח דף חדש, ורוצה מעכשיו להיות צדיק כראוי. והנה, פתאום, הוא נכשל באיזה ענין. ואז היצר מכניס לו מחשבות עצובות, כדי לשבור אותו, ואומר לו - 'כמה חבל, הנה עכשיו כבר אין לך שלימות, והיום או החג או השנה החדשה כבר מלוכלכת מעט'. ובהוה הוא מוציא לו את החשק והשמחה, להמשיך בעבודה.

אבל אם יתבונן, יראה שזה שקר. כי שלימות אין לאדם, בכל מקרה, כי הלא כבר עשה דברים בגלגול

ואין זה התעלמות מהמציאות, אלא אדרבה זה האמת - כי כל רגע הוא עבודה בפני עצמו, כל רגע הוא אפשרות חדשה להתחבר להשי"ת

זה, ובגלגול קודם. ואם כן מה שיש לעשות, זה לעשות תשובה, ולהתחיל לעבוד את השי"ת, לפחות מעכשיו. ואם היום הזה או ה'חג' הזה או השנה הזאת, אינם בשלימות, וכי בגלל זה צריך להשבר, ולא לעבוד ביום זה? הרי שלימות ממילא אין, ומי קבע שהיום או ה'חג' הזה, צריך שלימות, שאם הוא התקלקל אי אפשר לשמחו. אלא בוודאי זה עצת היצר. ואינא בספה"ק דלפעמים שולח השי"ת ירידה לאדם בעת כזאת כדי לנסותו בנסיין הזה אם לא ירפה עצמו מהעבודה]

ועומק הטעות הזאת, נובעת מתפיסה לא נכונה של העבודה. דהיינו, שטועה לחשוב, שעבודת השי"ת היא להצליח 'להיות' משהו, להיות צדיק או תלמיד חכם וכדו'.

ובדיוק לכן מפילים אותו, כדי שיבין, שלא זו הדרך ולא זו התכלית. כי התכלית האמיתית היא - להגיע להכרה ודבקות בהשי"ת, עוד ועוד. ורק כאשר אדם נכנס לעבודה במטרה כזו, הוא יכול באמת להצליח, כי השי"ת עוזרו.

עוד מיני פיתוי היצר על עצבות

ויש עוד הרבה דרכים להיצר להביא את האדם לעצבות ונפילה ברוחו כגון על העתיד שלא מתקדם הטיב בעבודת השי"ת ולא נתמלא שאיפותיו כראוי. ועל זה קודם כל יש לדעת כלל ויסוד כללי בעבודת השם, שכל דבר וכל מחשבה, בעבודת ה', שגורמת לעצבות ויאוש, ולחוסר חשק להמשיך - מקורה ביצר הרע. כי מטוב נולד טוב, ומרע נולד רע. ואם מהמחשבה הזו נולדים יאוש ועצבות, סימן שזה בא מהצד הרע.

ויש להתרגל להעריך כל הצלחה הכי קטנה, ולהיות מלא שמחה, על כל משהו שזוכה בעבודת השי"ת. ולא לחשוב על מה שחסר, ועל מה שעוד לא זכה, ועל חוסר השלימות. אלא, רק לשמח ולהודות להשי"ת על כל דבר ודבר שכן זכה, כי בכל דבר הכי קטן כבר זכה להדבק בחי החיים, שזה תכלית הכל.

ואף שבוודאי צריך לשאוף, בכלות הנפש, ולרצות לזכות לכל המדרגות, ולכל חלקי התורה, ולהדבק בו ית' בכל הגוונים והעומקים. מכל מקום מצד שני, צריך להיות מלא שמחה והודאה, על כל מדרגה ועל כל אות בתורה שזכה.

והדרך שאומרת לא להיות שמח בחלקו, אלא רק לתבוע מעצמו עוד ועוד, היא מביאה לידי יאוש, והיא עצת היצר ממש. ועצת האמת היא להפך, לשמח באמת בכל קצת שזכה, ושיהיה לו סיפוק מזה, ויהיה מלא הודאה להשי"ת על זה. וזה אמת, כי כל מעשה טוב וכל אות בתורה, הם נצח נצחים שאין לשער. ובכל אות בתורה טמונה קרבת אלוקים שלימה [כידוע מהפרי הארץ שיש להיות שמח בחלקו אף ברוחניות ומהתפארת שלמה שיש להיות מידת ההסתפקות ברוחניות].

ואין לחשוש, שאם כל כך ישמח ב'קצת', אזי לא ישאף לעלות יותר. כי באמת, הכלל הוא, ש'מי שיש לו מנה רוצה מאתים', ודוקא על ידי שירגיש 'שיש לו', ירצה יותר ויותר, ויעלה עוד ועוד. אבל אם כל הזמן ירגיש שחסר לו, וכל הזמן אינו מרוצה, בסופו של דבר הוא ישבר ויתאש.

נמצא שדווקא מה שחשב שיבנה אותו, זה הרס, ודוקא השמחה האמיתית בכל קצת וקצת שיש לו, היא נותנת לו כוחות לרצות עוד, ולעלות עוד. ומי שמחפש רק שלימות, וחושב שבלי זה, אין לו על מה להודות ולשמח, זו טעות גדולה ומסוכנת, שרבים חללים הפילה. אלא, צריך לשמוח בכל הצלחה, אפילו קטנה, ודווקא השמחה הזו, היא פתח, להשגה יותר גבוהה. ואילו הצער הוא פתח לנפילות.

[ויש עצבות ונפילה ברוח על יד דאגות בעניני העולם הזה בבני חיי ומזוני ויש להאריך בזה בפרטות אבל בקצרה היסוד הוא דעל ידי אמונה בהשגחת השי"ת שהכל הוא מאיתו כל פרט ופרט, ותפילה תמידית, יסיר מעליו העצבות.]

שמחה ואבילות ביחד

ובדרך אגב נבאר למה השמחה התמידית שיש להיות לכל אדם, אין זה סתירה לאבילות על הבית המקדש, ואמרו חז"ל דאסור להיות בשמחה בזמן הזה, וגם הלא מחויבים להתאבל על חורבן הבית.

קודם כל שמחה של מצוה, מותרת ומחוייבת. ושמחה של מצוה, ענינה שמחה בהשי"ת, ושמחה בעבודתו. ולכן, נכלל בה גם שמחה סתם, אם כוונתו לפתוח את הנפש לשמחה, מתוך רצון להגיע למעלת השמחה.

ושנית, כל ענין האבלות אינו שייך כלל לעצבות. וזה מוכרח, כי הלא העצבות היא איסור גמור, אלא הגדרת האבלות היא - געגוע. וממילא, אין זה סתירה, לשמחה אמיתית. כי אדרבה שניהם מכוונים על דבר אחד, שמחה על מה שכן יש לנו את השי"ת, ואבלות על הריחוק שנוצר מהחורבן. כי בוודאי שבזמן המקדש, הקרבה הייתה הרבה יותר גדולה וגלויה. והשמחה שאסורה, היא שמחה שהאדם שמח לעצמו, ומרגיש שטוב לו מרוב כל, ושוכח את השי"ת, ואת צער השכינה וגלותה. רח"ל.

יזכנו השי"ת שזוכה לקנות בחג הקדוש את שמחת הנפש בשלימותה.

במזותב תלתא

לקט נבחר מתוך שאלות הנוגעות בחיי היום יום
שנשאלו במעמד שלשת המשפיעים שליט"א

מה הן שלשת העצות להחדיר בבית את רוח החסידות? ♦ מה
הגיב המנחת אלעזר לדברי הפולישער חסיד במארינבאר?
♦ ומה הסיפור של היהודי שגר בשינאווא בזמן הרח"ק
משינאווא וכמעט לא ראה אותו? ♦ שיח נפלא
שנרקם עם שלשת המשפיעים שענו על
שאלות האברכים

נרשם מאוון לקולמוס מתוך התועדות משפיעים וחסידים
שהתקיימה ה"י אלה תשע"ט

שאני מקבל ממנו הארות בנשמתי (וממילא יצאתי כבר
גם ידי הרמתיים צופים...), התקשרות נוצרת רק לאחר
שאדם הרגיש בפועל ממש שהצדיק האיר בנשמתי.

**אך כאן נשאלת השאלה, איך אני אכן מגיע לידי כך
שהצדיק יאיר בנשמתי?** זה נשמע מילים גבוהות
מדי... אבל באמת זה לא כזה 'מדרגה' זה דבר פשוט
מאד השייך לכל אחד ממש.

אלא שצריך קודם כל להתחיל להעריך את הצדיק,
להקדיש זמן להתבונן מפעם לפעם בגלותו,
בעבודתו ובמדרגותיו, לחשוב על עובדות שהוא
ראה או שמע על הצדיק, עד שיתברר לו בנפשו כי
עומד לפניו צדיק אמת ואז יקבל הערכה אמיתית
אליו.

לאחר שקנה את ההערכה הראויה, כיון שהוא

הגה"ח ר' שמעון עוזר ווייס שליט"א:

אין שום מצווה להאמין על אדם שהוא צדיק...

כפי שהשואל אמר, זו אכן שאלה נחוצה מאד כי
ההתקשרות לצדיקים היא אחד היסודות הבסיסיים
בעבודה. אך יש לדעת כי התקשרות אינה תלויה
בכלל בקשא אישי המתבטא באופן חיזוני עם
הרבי, יש הגדרה ברורה שבעל ה'רמתיים צופים'
(מחברו היה אדם גדול מאד מגדולי תלמידי החוזה מלובלין ז"ע)
כותב על התקשרות, כי א"א להיות מקושר לרבי
בלי שיקבל איזה הארה בנשמתי מכח הרבי..

ובדורנו רווי הבלבולים חשוב להדגיש את ההגדרה
הזו, אמונת צדיקים אינה לקחת אדם מסויים
ול'האמין' בו בלי טעם ודעת שהוא צדיק, ול'האמין'

איך מגיעים להתקשרות אמיתית?

כמי שגדל ונתחנך בקהילתנו הק' על ברכי
החסידות, ומטבע הדברים שמעתי הרבה על
חשיבות עניין התקשרות לצדיקים ועד כמה
שזה מיסודי היסודות בעבודת ה', אך קשה
לי לזכות לכך בפועל, ב"ה הציבור המסתובב
סביב רבינו שליט"א גדול, וקשה מאד לגשת
לרבינו שליט"א בכל עת מצוא. וגם אם אני
שומע תורות מרבינו שליט"א עדיין אינני
מרגיש חסיד מקושר כראוי, איך אצליח להגיע
לכך?

ממילא מסתובב סביב הצדיק ורואה בעבודתו, ההארה תגיע מאליה באחת מעשרות ההזדמנויות, אם באמצע חזרת הש"ץ של מנחה של ערב שבת, אם בשולחן הטהור או במצווה טאנץ, הוא ירגיש איך שנשמתו מתעוררת להארת אמונה או אהבה לה' ע"י עבודתו של הצדיק. ואז ממילא תצמח בקרבו אהבה עצומה לצדיק הגואל את נשמתו, ובאהבה הזו הוא כבר הפך לחסיד מקושר.

ואם ישכיל לפתח את האהבה הזו ולחיות עם זה הוא יזכה להתעלות מאד בכל פרטי עבודתו בתורה ותפילה.

ועם הזמן כשיחדיר בעצמו את ההתקשרות הוא

להתגלות לחסידים ויש שפחתו בכך, הכל לפי דעת קדשם אשר כגובה שמים מארץ גבהו מחשבותם ממחשבותינו.

ולעניין עצה למעשה לזכות להתקשרות אגיד את העצה ששמעתי בעצמי מפ"ק של רבינו שליט"א, ושמעתי מעוד אברכים ששמעו כך מפ"ק.

רבינו אמר שאכאשר שמים דגש על עבודה מסוימת שהצדיק עוסק בזה ומתלהב בזה ביותר, כעין המושג המוזכר בחז"ל 'במאי היה זהיר טפיל'. אם זה עניין של שבירת המידות, או עסק התורה כל צדיק כפי העניין המאיר בנשמתו, זה עצה נפלאה לזכות ע"י כך להתקשרות.

לא יצא לו כמעט להיות אצלו, חוץ מכמה פעמים שהוא בדיוק נפל לשם..

אנו לא מצליחים להבין את זה, הרי היינו משלמים כל הון דעלמא להיות אצל השינאוואר רב, היינו נוסעים לקצה העולם אליו, איך יתכן שיהודי גר בשינאווא וחוזף מכמה פעמים בודדות לא נכנס כמעט אליו? אך הסיבה לכך היא פשוטה, והיא מאותה סיבה שהאברך שואל את השאלה הזו..

הוא פשוט עדיין לא קלט מה זה המציאות היקרה של צדיק אמת.

על פי רוב אחרי שברור לאברך מה זה צדיק אמת, הוא קולט מפי ספרים וסופרים את היוקר האדיר של הסתופפות בצל צדיק אמת, ובווער בלבו תשוקה אדירה להתקרב לצדיק, (וגם ברור לו יסודות נוספים המובאים בספה"ק כמו שהצדיק אינו צריך להיות הצדיק היותר גדול שיש בעולם) אין לו את השאלות הללו. הוא כבר מוצא את הצדיק..

כשמספרים 'סיפורי חסידים'. כלומר סיפורים מאבותינו וזקיננו מהמסירות נפש שלהם וכדומה, כאשר זה יותר נוגע לאנשים כערכנו ומחדיר יותר את השאיפה של מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי

איך מחדירים בבית את רוח החסידות?

אני עצמי ב"ה מחובר עם דרכי החסידות, אך אני מחפש את הדרך להשפיע גם על בני ביתי, שיתחברו כפי ערכם לדרכי החסידות מה העצה לכך?

הגה"ח ר' שמעון עוזר ווייס שליט"א:

דוגמא אישית, וסיפורי צדיקים.

הדוגמא האישית של האב היא בדרך כלל ההשפעה הכי טובה, אם האב חדרור היטב באמונה ובטחון עד עומק נפשו, זה משפיע ממילא על בני הבית הרואים את שיגו ושיחו של האב הרווי באמונה חושית.

כמו"כ כאשר האבא חי עם שבת קודש, השבת מרוממת ומאירה את נפשו, בני הבית רואים ומרגישים את זה, וזה בלי ספק משפיע לטובה גם עליהם.

כמו"כ כאשר מספרים בבית סיפורי צדיקים, זה אחד הדרכים הנפלאים להשפיע על בני הבית. בסיפורים החסידיים יש את כל ערכי החסידות וכל הדברים הצריכים להחדיר, וזה נכנס בקלות כיון שסיפורים, כולם אוהבים לשמוע..

אם האב רוצה שהילדים שלו יהיו חסידישער אידן, זה מפני שהוא מעריך ורואה כדבר האמיתי, זה סימן שהוא עצמו במהות 'חסידישער איד', אלא שהוא עדיין לא הצליח לגלות את זה ולחיות עם זה

הגה"ח ר' אהרן ברייער שליט"א:

שלוש עצות..

יש שלוש עצות: סיפורי צדיקים ועוד פעם סיפורי

הגה"ח ר' שאול יהודה שידלוי שליט"א

כמה היית משלם לנסוע לשינאווער רב?

לאחר שקודמי כבר ענו על השאלה בטוב טעם, אבקש להתייחס לזוית נוספת העלולה להתעורר לפעמים בלב אברכי ימינו, והיא מפריעה להתקשרות. זו כמין שאלה מתחכמת כזו העולה בלב ואסורה לישאל ברבים..

האברך שואל לעצמו מי אמר שזה הצדיק שבדיוק נולדתי בקהילה שלו, הוא הצדיק שלי שאליו אני צריך להתקשר? וכי בגלל שסבי החליט לדבוק בסבו של הרבי הנוכחי, הוא חתם אתו חוזה על כל דורותיו הבאים אחריו שגם הם יתקשרו עם ממשיכי דרכו?...

האמת שיש תשובה על השאלה הזו אך איני רוצה ליכנס עכשיו לזה, כי על פי רוב מה שחסר לאברך ששואל את השאלה הזו זה בהירות בשאלות אחרות. כלומר גם אם לו יצוייר שהשינאווער רב ז"ע או צדיק אחר בדוגמתו היה חי בדורנו איני

אף יוכל לזכות להרגיש בשעת עבודת התפילה הפרטית, גם במרחק אלפי מילין מהרבי את כוחו של הרבי המאיר לו ועוזר לו להתעלות.

והאמת שקשה להגיד בזה דברים ברורים כיון שמדובר בענייני הרגשות שבלב, כמו עוד הרבה אוצרות רוחניים שזוכים ע"י ההתקשרות שקשה לדבר מהם כיון שהם עניינים התלויים באבנתא דלבא.

הגה"ח ר' אהרן ברייער שליט"א:

זיין ביים רבי'ן! לא יותר.

יש סיפור ידוע על הרה"ק בעל מנחת אלעזר ממונקאטש ז"ע שבאחד מביקוריו בעיירת המרפא מארינבאד, פגש חסיד של בעל האמרי אמת, ושאל אותו איך עברו עליו הימים נוראים בצל רבו, איך היו התפילות, התקיעות, הדרשות, ענה החסיד כי הרבי שלו אינו בעל תפילה ולא בעל תוקע ואף לא בעל דרשן.. והוא אף לא הצליח כמעט לראות את פניו של הרבי, חוץ מראיה חטופה אחת בסוף החודש. אז לשם מה נסעת? שאל המנח"א, ענה הלה: להיות אצל הרבי!. נהנה המנח"א מהתשובה ופנה אל חסידיו שסובבוהו בלשון טרוניא: ואני גם בעל תפילה וגם בעל תוקע וגם בעל דרשן 'און גארנישט רירט זיך נישט מיט אייך'..

זה היסוד שחשוב לדעת קודם כל.

אנו נוסעים לרבי לא בגלל לשמוע תורות וכדו', אנו מגיעים לרבי 'צו זיין ביים רבי'ן' להיות אצלהרבי. זה העיקר.

הרבי הוא 'שושבינא דמטרוניא' הוא המביא ומקרב את נשמות ישראל להש"ת, ומביא את הש"ת לנשמות ישראל, ולכן אנו צריכים רבי.

הרבי כבר בוחר לעצמו את הדרכים איך לעשות את תפקידו להאיר את הנשמות כפי מסורת אבותיו ורבותיו וכפי דעתו הקדושה, יש שהרבו

צדיקים ושוב סיפורי צדיקים..

וכפי שר' שמעון עוזר כבר אמר, זה העצה היותר נפלאה להכניס את הווארימקייט בבית, ובפרט אם האבא מתלהב עם הסיפורים ומספר אותם עם 'קאך' ו'ברען' שאז התועלת כפולה ומכופלת.

ויש לחפש סיפורים מתאימים שיש בהם מוסר השכל, אך עם הזמן כשנעשים רגילים בסיפורי צדיקים ומפתחים חוש לבחור את הסיפורים הטובים המבטאים היטב את האמונה ואת ערכי החסידות כראוי.

ויש לציין כי יש תועלת מיוחדת כשמספרים 'סיפורי חסידים'. כלומר סיפורים מאבותינו וזקיננו מהמסירות נפש שלהם וכדומה, כאשר זה יותר נוגע לאנשים כערכנו ומחיר יותר את השאיפה של מתי יגיעו מעשי למעשי אבותיי.

לצד זה יש עצות נוספות, למשל לשתף את בני הבית עם געדאנק שיצא לו בעת לימודו בספרי החסידות, שאגב, חוץ מהתועלת לבני הבית המרויח העיקרי זה האבא עצמו, כי אין לך עצה גדולה מזו להביא את האדם להביא את הדברים ללמעשה ממש, ולקיים בלימודו את דברי הרמב"ן 'וכאשר תקום מן הספר תחפש במה שלמדת מה שתוכל לקיימו'..

אם למד על ענייני שופר ונתלהב מן המצווה שיבטא את זה בבית, 'כמה אני מחכה כבר לתקיעת שופר!' 'אני כבר משתוקק לקידוש' וכן על זה הדרך. כי ב"ב קולטים הרבה יותר בדרך כלל את חלק הרגש.

לצערי, אני עדיין לא כ"כ מחובר עם חסידות ועבודת ה', אך שאיפתי הגדולה היא לראות את ילדי גדלים כחסיד'ישע אידן חיים עם שבת קודש וכו' וכו' השאלה היא האם יש לי דרך לחנך כך את ילדי כאשר אני עצמי אינו במדרגה הזו?

הגה"ח ר' בן ציון אפל שליט"א:

הסימן של האמרי חיים'..

האברך הזה מזכיר לי את המימרא של ה'אמרי חיים' על הפסוק 'ויקריבו אש זרה ובנים לא היו להם', כי הפסוק בא לומר כי מה שנעשו על אש זרה היא רק כי בנים לא היו להם.. כלומר, אילו היה להם בנים האש זרה אינה מופרכת כ"כ, כי אז יש לפעמים תועלת להתלהב באש זרה כלומר התלהבות שאינה במדרגתו.

אם האב רוצה שהילדים שלו יהיו חסידישער אידן, זה מפני שהוא מעריך ורואה כדבר האמיתי, זה סימן שהוא עצמו במהות 'חסידישער איד', אלא שהוא עדיין לא הצליח לגלות את זה ולחיות עם זה

הגה"ח ר' שאול יהודה שידלוי שליט"א

לא להתפעל כשלא רואים את ההשפעה מיד

אבקש רק להוסיף פרט חשוב על דבריהם הברורים של ר' אהרן ור' שמעון עוזר, כי האברך לא צריך להשבר כשהוא לא רואה בעיניו איך שזה משפיע. ערכים רוחניים הם דברים שלא רואים את זה מיד ולפעמים לא רואים את זה בכלל, אם לא מתבוננים בזה. אבל צריך לדעת שבלי ספק זה משפיע. ואם הוא רוצה הוכחה לכך, יקח איזה מידה טובה שב"ב מחוננת בה, לדוגמא אם ב"ב מאד ספוגה באמונת צדיקים תמימה, וילך לשווער שלו וישאל אותו מתי הוא השפיע על בתו כזה מידה גדושה של אמונת צדיקים?

על פי רוב, השווער לא ידע מה לענות לו. בדוק ומנוסה. יש לכך הרבה הסברים אבל זה המציאות.

יש גם דברים שצצים בנפש רק אחרי החתונה כשמתבגרים קצת ומתחילים לקחת את החיים ברצינות, ורק אז מתחילים לחיות עם זה. וחשוב לזכור את זה.

גם יש להבהיר על העצה של ר' אהרן לצטט ממה שלמד, כי העיקר הוא לא הגעדאנק, העיקר הוא הרגש, יש להתמקד בעיקר להביע את הרגש שהתעורר לו מן הלימוד בספרי החסידות, לדוגמא

פעם את המלמדים לדבר עם התלמידים על עניי מסויים, בערב נגש אלי אחד המלמדים, אברך ירא שמים, והתאונן בפניי שלבו יודע מרת נפשו שהוא עצמו אינו נקי בעניין הזה לגמרי, ואיך הוא יכול לדבר על כך לנשמות הטהורות שהופקדו תחת ידו?

אמרתי לו ששאלה כזו יש לשאול את רבינו שליט"א. באותה ערב התקיימה בבית שמש חתונה שרבינו השתתף בה, השתחלתי בין הגבאים והצעתי את השאלה לפני רבינו שליט"א באמצע החתונה.

רבינו חשב לרגע וענה לי כדברים האלה:

'מה שילדים לוקחים מאבותיהם ורבותיהם, זה לא מה שהם מדברים, מה שעובר לילדים זה הנקודה שבפנימיות הלב, וזה סוד העניין שמתפלאים לפעמים כזה אבא, וכאלו ילדים?'

'ואיך אפשר להבחין את פנימיות הלב? בעתות רצון, ועד כמה הוא מעריך ומייקר את הענין אצל יהודים שכן זכו.'

עד כאן הדברים כדברונות ששמעתי מפה הקודש. וכמדומני שיש בזה גם הדרכה לשואל דנן. אשר בלי ספק יש לו את הנקודה הקדושה בפנימיות הלב, וכפי שכבר הסביר ר' בן ציון בשם האמרי חיים.

אם כן לפי דברי רבינו שליט"א, העצה לאברך הזה, זה שני דברים: קודם כל לנצל את עיתות הרצון ברגעים האלו בחגים ומועדים קדושים כשהוא מרגיש בקרבו רצונות קדושים, ללבות ולהלהיב את הרצונות האלו, לא להשתיק אותן כי הוא כבר מיואש מעצמו, אלא לזכור שעכשיו הוא בונה את נקודת פנימיות הלב שלו, שזה מה שיעבור לדורותיו הבאים!

והן לבטא מול ילדיו ובני ביתו את ההערכה הגדולה הפועמת בלבו כלפי יהודים שכן זוכים לשבתים מאירים, וכדומה, ולא לחסוך בדיבורים כאלו, וכך יזכה בעזהש"ת שפנימיות לבבו תעבור לדורותיו הבאים.

הגה"ח ר' שאול יהודה שידלוי שליט"א:

בטבא את פנימיותך בדבר קטן

כפי שר' אהרן ור' בן ציון הסבירו, הרי בלי ספק שהאברך הזה הוא אברך שיש לו את הנקודה בפנימיות הלב אם הוא כ"כ מעריך יהודים חיים עם שבת קודש, זה סימן שבפנימיותו לבו בוער להש"ת.

ולכן הייתי ממליץ לו לקחת משהו קטן שהוא מרגיש מסוגל לעמוד בזה, לדוגמא, להדר ב'קידוש' של ליל שבת, לעיין בספרים על כך, ולבטא בדבר הזה את כל פנימיות הלב שלו, ולעשות את הקידוש בהתלהבות ובתענוג, וכמובן שלא יסתיר את רגשותיו, אלא ידבר מכך בבית שהוא כבר משתוקק לקידוש, ואז בלי ספק שזה ישפיע על הבית ועל חינוך הילדים, בעזהש"ת.

אם באמצע חזרת הש"ץ של מנחה של ערב שבת, אם בשולחן הטהור או במצווה טאנץ, הוא ירגיש איך שנשמתו מתעוררת להארת אמונה או אהבה לה' ע"י עבודתו של הצדיק. ואז ממילא תצמח בקרבו אהבה עצומה לצדיק הגואל את נשמתו.

אך פשוט שהאמרי חיים לא התכוין להגיד שיעבוד על הילדים וישחק את זה כאילו הוא מתלהב.. ברור שמשקר אין יוצא שום דבר טוב ולא זו הדרך.. וידוע עד כמה ה'אמרי חיים' עצמו היה סולד בתכלית מכל עניין של שקר.

הכוונה האמיתית היא כי אם האבא רוצה שהילדים שלו יהיו חסידישער אידן, זה מפני שהוא מעריך ורואה כדבר האמיתי, זה סימן שהוא עצמו במהות 'חסידישער איד', (מנוסה השאלה לא היה נראה לי שהאברך רוצה ילדים טובים כי הוא רוצה שידוכים טובים..) אלא שהוא עדיין לא הצליח לגלות את זה ולחיות עם זה. ולכן הוא כבר יכול להתלהב מעכשיו. כי זה באמת המהות שלו, ואין זה אש זרה.

העצה אם כן לאבא הזה להשקיע בעצמו לגלות את מהות החסידישער איד שבקרבו, ללמוד ספרי חסידות על שבת קודש, ואז זה כבר ישפיע בסוף גם על הילדים שלו שיראו את הדוגמא האישית מאביהם שזה כידוע החינוך היותר טוב..

הגה"ח ר' אהרן ברייער שליט"א:

התשובה של רבינו שליט"א

על השאלה הזו יש לי תשובה ברורה ששמעתי פעם מרבינו שליט"א.

בתור תפקידי כמחנך בת"ת בבית שמש, עוררתי

א בריסקער הגדרה..

יש להניח שבאותו חורף כששתל בעל הפרדס האלמוני את אותו עץ אתרוגים לא ידע אז מה יעלה בגורל האתרוג, שאלמלי ידע אין ספק שלבו לא היה מכיל את ההתרגשות הגדולה, והיה המעדר נשמט מתחת ידיו והאתרוג לא היה בא לעולם.

איך מסוגל איש לנטוע את האתרוג שבו יקיימו מאות אלפי יהודי ווארשא על כל צדיקה חכמה וחסידה את מצוות הארבע מינים וידי לא ירתתו מפחד?

אך למה שיחשוב על מציאות מופרכת כזו?

שעת השתילה היתה עדיין טרם נקלע העולם למציאות המופרכת ביותר שלו, טרם פרצה מלחמת העולם השנייה הנוראה, שהביאה אתה עוד מאות מציאויות מופרכות שאיש לא היה מעלה על דעתו.

כמו המציאות הזו, שאירעה בסוכות תרצ"ט. כחודש אחרי פרוץ המלחמה בי"ז אולו.

בכל רחבי העיר הגדולה אלאקים 'ווארשא' לא נמצא אף אתרוג אחד לרפואה. הדרכים שנסגרו, הותירו את סחורי האתרוגים נשארו עם מרכולתם מעבר לגבול.

הרב מבריסק הגרי"ז סולובייצ'יק צוק"ל שגם הוא שהה בווארשא באותה תקופה, לא היה יכול להשלים עם המצב, וכדרכו בקודש בחביבות המצוות התחיל להפוך עולמות להשיג אתרוג מהודר.

בסופו של דבר הצליח הרב מבריסק להשיג אתרוג לא דרך בעד הון תועפות ארבעת מינים מהודרים, סט ארבעת המינים אחד בכל ווארשא. מובן מאליו השמועה על כך התפשטה בווארשא כאש במפעל נפט, והפיחה רוח של רננה.

כשראה אותן הגרי"ז ביקש לדון עמו בגדרי ההלכה אם שיך עדיין לברך על מינים כאלו.

ר' מנחם לא היה מסוגל להכיל את השאלה, 'הורגים יהודים כל יום, ואנו כאן עדיין ועוד יש לנו ד' מינים' צעק בהתרגשותו להגרי"ז, 'מה השאלה בכלל?'

בהזדמנות אחת סח הגרי"ז מאותו חג סוכות וסיפר בהתרגשות על מחזה נפלא שראה במו עיניו באותו חג.

'בין אלפי הבאים הגיע שם יהודי חסידי מובהק שהכרתי אותו, היהודי הזה קם שבוע לפני החג משבעה על אשתו ועשרת ילדיו שנרצחו מול עיניו רח"ל.

נרעדתי לפגוש את היהודי, אך כמה נדהמתי לראות איך שכולו קורן משמחה.

התחלתי לחשוך בו שמה איבד את שפיות דעתו רח"ל, אך הסתכלתי עליו שוב, ניסיתי לדבר אתו, וראיתי שהיהודי במיטב הכרתו ובדעה צלולה, וכל כולו בוער משמחה על שהוא זוכה ליטול ד' מינים.

'באותה שעה הבנתי כי הבעש"ט ז"ל חידש משהו בכלל ישראל!'

'מעולם לא הבנתי כראוי מה בדיוק באה דרך החסידות לחדש, עד שראיתי את הדרגא הזו של שמחה של מצווה, הבנתי כי הבעש"ט הביא לכלל ישראל את השמחה של מצווה!'

וכשהיו חסידים מספרים את המעשה, היו אומרים כי זו אכן 'בריסקער הגדרה'. הגדרה חדה וקולעת כפי שרק למדני בריסק יודעים להגדיר, כי זה אכן כל החסידות 'שמחה של מצווה'...

הרחובות הסמוכים לביתו של הרב מבריסק היו עדים באותו חג סוכות לאחד המראות היותר מופלאות של 'מי כעמך ישראל' במשך ההיסטוריה. תור ארוך ארוך של מאות אלפי יהודים השתרך מביתו של הרב, עד כמה רחובות לאחריה, במשך כל יום החג כאשר מאות אלפי יהודים שאש של חיבוב מצווה בוער בעצמותיהם גם בתוך עתות צרה ומצוקה כאלו עומדים בהתרגשות שעות ארוכות ומחכים מתי יבוא לידי ואקיימו.

והיה הרב מבריסק עומד במשך כל אותו החג בפתח ביתו ומוסר את מיניו במתנה על מנת להחזיר ליהודי אחרי יהודי, מתענג לראות ביפיים של ישראל קדושים מהאתרוגים שבהם ועד הערבות שביניהם איך שכולם מאוגדים בלב אחד בוער לאביהם שבשמים ומצוותיו הקדושות.

מספרים שגם הגאון הנודע ר' מנחם זעמבא צוק"ל הי"ד אב"ד לאדז' ומגדולי חסידי האמרי אמת מגור ז"ע הגיע באותו סוכות ליטול את מיניו של הגרי"ז. וכשהגיע כבר היו המינים שחורים לגמרי מאלפי משמושי הידיים,

ברכה נלבבת

אלפי הנתיבים מפעלות החסידות 'קול דודי' ומאות לומדי גיליון 'יחידת' משגרים ברכה עמוקה ומלכת לירידתו הנכבד, לראי בראי חבדוקיאת איתן תורתם עמם. משהו לילול כינים בדי'ם חרות טוטט, למען תכלת נפשות צעירי בני ישראל לתקומתם על ארץ התורה והיראה, ולתקנת ברכת חיות וסיופק בטי'ת, ה'ה

הרב החסיד מרדכי ווידער שליט"א

י"ד ויזיס ארגון 'מסוך טעמים'

מסוך טעמים

אסור פרס סיסום נכבד בסמכות לרבות חיות והתחברות ביחודות חסידות ובע"ה מקוה עזר להוסיף כהנה וכהנה פעולות במשך החורף הבעש"ט דרך ארגונו המפורסם "מסוך טעמים"

זאת מסך הבעש"ט ותלמידיו חק' ז"ל עמדת לו לזכות בכל השפעת הרוח, לשמור לעי' כלל טוב, ויחסי לזאת בוח תורת וקדושת מכל יצירת יראת התורה ויראה הצלחה וברכה בכל מעשי ידיו

מפעלות 'קול דודי' מערכת 'יחידת' מאות הקוראים

ברכה נלבבת

מאות לומדי גיליון 'יחידת' משגרים ברכה עמוקה ומלכת לירידתו הנכבד, משים לילול כינים לרבות פעלים כמעשי הצדיקה והחסד

הרה"ח ר' יוסף קדיש פריש שליט"א שהשתדל עבור סכום נכבד עבור דמי יו"ט

זכות מרן הבעש"ט ותלמידיו חק' ז"ל עמדת לו לזכות בכל השפעת הימים, לשמור לפני ה' בכל הטוב, ויזכה לראות רוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציו, ויראה הצלחה וברכה בכל מעשי ידיו

מפעלות 'קול דודי' מערכת 'יחידת' מאות הקוראים

ברכה נלבבת

מאות לומדי גיליון 'יחידת' משגרים ברכה עמוקה ומלכת לירידתו הנכבד, משים לילול כינים בנורה ולהגדיל תורה ולהאדירה

הרה"ח ר' יוסף צבי סימון שליט"א

רה"ח ר' באר התורה' ומנחל חברת 'כתר תורה' שהשתדל עבור סכום נכבד עבור דמי יו"ט

זכות מרן הבעש"ט ותלמידיו חק' ז"ל עמדת לו לזכות בכל השפעת הימים, לשמור לפני ה' בכל הטוב, ויזכה לראות רוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציו, ויראה הצלחה וברכה בכל מעשי ידיו

מפעלות 'קול דודי' מערכת 'יחידת' מאות הקוראים

800 גליונות לזיכוי הרבים

נרבת הרה"ח ר' שלמה אלכסנדר סטאריק שליט"א להגל הולדת בנו למול טוב

בסכת מסך הבעש"ט חק' ותלמידיו ז"ל יראה מסך טוב נחת

1000 גליונות לזיכוי הרבים

נרבת הרה"ח ר' אליהו ברי"ך גאטליב שליט"א להגל הולדת בתו למול טוב

בסכת מסך הבעש"ט חק' ותלמידיו ז"ל יראה מסך טוב נחת

1500 גליונות לזיכוי הרבים

נרבת ר' יוסף יצחק ב"ר ירחמיאל ישראל יחזקאל ז"ל יאקאבאוויטש נרבת חתנו הרה"ח ר' אברהם פריש שליט"א נרבת הרה"ח ר' י. יחזקאל פריש שליט"א

בסכת מסך הבעש"ט חק' ותלמידיו ז"ל יראה מסך טוב נחת

2000 גליונות לזיכוי הרבים

נרבת הרה"ח ר' שמעון עזר בהגרא"ל ווייס שליט"א לכבוד תג הסוכות ולברכה והצלחה בכל העניינים

בסכת מסך הבעש"ט חק' ותלמידיו ז"ל יראה בירונת והנשמת

700 גליונות לזיכוי הרבים

נרבת הרה"ח ר' אברהם יצחק ברי"ך קרויס שליט"א לכבוד תג הסוכות ולברכה והצלחה בכל העניינים

בסכת מסך הבעש"ט חק' ותלמידיו ז"ל יראה בירונת והנשמת

להלן מוקדים בארץ הקודש בהם ניתן להשיג את הגליון:

ירושלים ובית שמש חריש וטבריה בכל בתי מדרשנו | אזור רוממה כירושלים: 05271-81250 | בני ברק: רחוב מחזיקי הדת 2 בבירומ"ד / רחוב יחזקאל 4 (מערב לב) קומה לדרת | ביתר: נבעה A העניג רח' הבכא סאלי 05832-88350 13/8 | אצבע: מקוה 'ויזנין' רחוב ר' יוסף בן עזריאל | מודיעין עילית: הופמאן רחוב רש"י 24 / בבירומ"ד קהילת החסידים | אשדוד: רובע ז' וזמר' 05832-03937 | רחובות: מקוה וויזנין, מקוה קרעשנף